

08/2026

Інформаційно-
аналітичний звіт

НАУКА ТА ІННОВАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ

**Затверджено
Стратегію WINWIN
2030, яка визначає
пріоритети державної
політики у сфері
науки, технологій та
інновацій до 2030 р.**

**Фінансування науки
у 2026 р. збільшилося
до майже 20 млрд грн,
що на 76% більше
порівняно з
довоєнним рівнем**

За даними Міністерства освіти і науки України

**Створено
Національну мережу
стартап-шкіл,
інкубаторів та
акселераторів для
підтримки
інноваційного
підприємництва**

**Розширено участь
України у програмах
Horizon Europe і COST,
а також створено
Міжнародну коаліцію
з підтримки науки,
досліджень та
інновацій**

Віталій Письменний
Віталій Рудан
Тетяна Письменна

Інформаційно-
аналітичний звіт

НАУКА ТА ІННОВАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ

ГО «Науково-аналітична спілка»
www.ngosau.com
2026

УДК 001:330.341.1(477)

JEL Classification: O31, O32, H50

DOI: 10.5281/zenodo.21737802

Письменний В., Рудан В., Письменна Т. Наука та інновації в умовах війни: інформаційно-аналітичний звіт. Тернопіль: ГО «Науково-аналітична спілка», 2026. 72 с.

У звіті представлено комплексний аналіз сучасного стану наукової та інноваційної діяльності в Україні в умовах війни. На основі статистичних даних за 2021–2025 рр. досліджено тенденції фінансування наукових досліджень і розробок, кадрового потенціалу науки, інноваційної активності промислових підприємств, а також регіональні та галузеві особливості розвитку науково-технологічної сфери.

Результати дослідження можуть бути використані органами державної влади та місцевого самоврядування, науковими установами, закладами вищої освіти, міжнародними організаціями, інноваційним бізнесом і громадським сектором.

© Віталій Письменний, 2026

© Віталій Рудан, 2026

© Тетяна Письменна, 2026

© Громадська організація «Науково-аналітична спілка», 2026

Світлій пам'яті
Письменного Валерія Івановича,
який своєю багаторічною працею
утверджував цінність науки як
основи розвитку держави.

Зміст

7

Передмова

9

Витрати
на наукові
дослідження і
розробки за
регіонами

14

Частка витрат
на наукові
дослідження і
розробки у ВВП

15

Кількість
працівників,
задіяних у
виконанні
наукових
досліджень і
розробок

23

Витрати на
інновації
промислових
підприємств за
регіонами

31

Витрати на
інновації
промислових
підприємств за
видами
економічної
діяльності

52

Кількість
інноваційно
активних
промислових
підприємств

56

Кількість
впровадженої
інноваційної
продукції
промисловими
підприємствами

61

Обсяг
реалізованої
інноваційної
продукції
промислових
підприємств

65

Висновки та
пропозиції

68

Перелік таблиць і
рисуноків

Передмова

Наука, технології та інновації є одними з ключових чинників довгострокового економічного зростання, підвищення продуктивності праці та структурної модернізації економіки. Вони визначають не лише темпи технологічного розвитку окремих галузей, а й здатність країни адаптуватися до глобальних економічних трансформацій, забезпечувати економічну безпеку, підтримувати функціонування критичної інфраструктури та формувати передумови для сталого післякризового відновлення. Досвід провідних країн світу свідчить, що саме інвестиції у наукові дослідження, розвиток людського капіталу, цифрові технології та інноваційне підприємництво є визначальними чинниками економічної стійкості в періоди масштабних викликів. У цьому контексті особливого значення набуває оцінювання стану наукової та інноваційної сфери України в умовах війни.

Повномасштабна фаза російської агресії, яка розпочалася у лютому 2022 р., стала безпрецедентним викликом для науково-технологічного розвитку України. Війна спричинила окупацію окремих територій, значні людські втрати, руйнування виробничої, транспортної, енергетичної та соціальної інфраструктури, масштабну релокацію підприємств, закладів освіти та наукових установ, порушення логістичних ланцюгів і скорочення інвестиційної активності. Значна кількість науковців була вимушена мобілізуватися до ЗСУ, змінити місце роботи або виїхати за кордон, що посилило проблему втрати людського капіталу. Водночас українська наука та промисловість мали оперативно адаптуватися до нових умов, переорієнтовуючи дослідження на вирішення практичних завдань оборони, енергетичної безпеки, цифровізації, відновлення інфраструктури тощо.

Російсько-українська війна загострила низку проблем, які накопичувалися за тривалий час: недостатній рівень фінансування наукових досліджень і розробок, обмежений попит бізнесу на результати наукової діяльності, слабкий розвиток механізмів трансферу технологій, низький рівень комерціалізації результатів досліджень, погана інтеграція науки, освіти й виробництва. У цих умовах особливого значення набуває комплексний аналіз розвитку

науки та інноваційної діяльності. Просте фіксування змін окремих статистичних показників не дає змоги повною мірою оцінити глибину трансформацій у національній інноваційній системі. Значно важливішим є виявлення структурних зрушень, аналіз регіональних диспропорцій, оцінювання стійкості механізмів фінансування, дослідження розвитку кадрового потенціалу науки й особливостей поведінки промислових підприємств.

Інформаційно-аналітичний звіт підготовлено на основі статистичної інформації, наданої Державною службою статистики України в листі №19.1.2-12/П-117-26/116 від 25.06.2026 р. Представлені результати можуть бути використані органами державної влади та місцевого самоврядування під час формування державної політики у сфері науки, технологій та інновацій, розроблення стратегічних документів і програм післявоєнного відновлення. Звіт також становить практичний інтерес для наукових установ, закладів вищої освіти, дослідницьких центрів, міжнародних організацій, інноваційних підприємств і громадських організацій, діяльність яких пов'язана з розвитком досліджень, технологій та інновацій. Окремі положення й аналітичні висновки можуть бути використані науковцями, аспірантами, студентами як інформаційна база для подальших досліджень.

Витрати на наукові дослідження і розробки за регіонами

Упродовж 2021–2025 рр. фінансування наукових досліджень і розробок в Україні характеризувалося швидкою адаптацією до воєнних умов та переходом до нової траєкторії розвитку (табл. 1). Після скорочення сукупних витрат у 2022 р., зумовленого перерозподілом бюджетних коштів на потреби національної безпеки та оборони, уже у 2023 р. було досягнуто довоєнного рівня фінансування, а за 2024–2025 рр. сформувалася стійка тенденція до його подальшого нарощування. У результаті загальний обсяг витрат на наукові дослідження і розробки у 2025 р. майже у 1,7 раза перевищив показник 2021 р. Така динаміка свідчить, що, незважаючи на високий рівень макроекономічної невизначеності та значні фіскальні обмеження, система досліджень і розробок зберегла інституційну спроможність до відновлення та поступового розширення своєї діяльності.

Таблиця 1. Загальний обсяг витрат на наукові дослідження і розробки за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., тис. грн

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	67545,9	76777,3	80908,3	120454,5	142229,4
Волинська обл.	11303,4	10700,0	8743,0	11059,4	15130,0
Дніпропетровська обл.	2091685,3	1831110,3	3478511,9	2770319,5	3479284,7
Донецька обл.	37763,0	21562,7	21879,5	28924,8	24930,2
Житомирська обл.	26893,5	30544,0	29446,1	30799,9	54388,5
Закарпатська обл.	117755,7	83428,3	72042,4	127380,8	145099,2
Запорізька обл.	к	к	к	к	к
Івано-Франківська обл.	58583,6	39571,6	51164,9	116601,0	147482,9
Київська обл.	328171,3	285042,7	319401,9	431343,4	475689,5
Кіровоградська обл.	13069,9	к	к	к	к
Луганська обл.	13677,1	к	к	к	к
Львівська обл.	660957,3	512476,8	640245,1	828918,9	881370,3
Миколаївська обл.	435674,2	165192,4	125344,7	161115,4	153012,6
Одеська обл.	345928,6	283966,6	319134,0	462122,6	387880,7
Полтавська обл.	45926,0	43315,7	44918,0	77068,0	93000,3
Рівненська обл.	14858,7	15920,7	21392,1	24924,8	23280,9

1	2	3	4	5	6
Сумська обл.	176824,0	134831,4	168815,7	235337,2	246597,2
Тернопільська обл.	41656,3	36009,6	35239,9	56882,7	52227,5
Харківська обл.	1929328,3	1282031,3	2068009,6	3467290,6	3940696,6
Херсонська обл.	68701,4	к	11766,6	11243,8	13917,0
Хмельницька обл.	к	20897,6	к	23250,8	32783,0
Черкаська обл.	122302,1	66055,0	91930,4	124744,2	156266,0
Чернівецька обл.	134836,0	112487,1	167341,7	229727,2	289298,7
Чернігівська обл.	78981,9	55041,9	111102,1	92674,9	143084,9
м. Київ	12225310,5	10523051,7	12929664,3	16732313,6	20904946,9
Всього	20973775,2	17299525,9	22706834,3	28507986,6	34653554,4

Примітка. У всіх таблицях і рисунках дані наведено за юридичними особами із середньою кількістю працівників 50 осіб і більше; дані за 2021 р. подано без урахування тимчасово окупованої території АР Крим, м. Севастополя та частини територій Донецької і Луганської обл., а за 2022–2025 рр. – без урахування тимчасово окупованих рф територій і частини територій, на яких ведуться (велися) бойові дії; «к» – конфіденційні дані; «–» – явищ не було.

Регіональний розподіл витрат на наукові дослідження і розробки свідчить про посилення територіальної концентрації наукового потенціалу. Упродовж 2021–2025 рр. м. Київ не лише зберегло домінуючі позиції, а й збільшило свою частку у загальному обсязі фінансування, акумулюючи понад 60% усіх витрат на наукові дослідження і розробки. Західні області, насамперед Львівська, Чернівецька, Івано-Франківська та Закарпатська, демонстрували стійке нарощування обсягів фінансування, що узгоджується з процесами релокації закладів вищої освіти, наукових установ, дослідницьких колективів і технологічного бізнесу до відносно безпечніших регіонів. При цьому області, які тривалий час перебували в зоні активних бойових дій або тимчасової окупації, характеризувалися істотним скороченням масштабів наукової діяльності та не досягли довоєнних показників.

Фінансування фундаментальних наукових досліджень мало значно стриманішу динаміку (табл. 2). Після істотного скорочення у 2022 р. відновлення відбувалося поступово, і лише у 2024 р. обсяг фінансування перевищив довоєнний рівень. Регіональний розподіл коштів на проведення фундаментальних наукових досліджень залишався високо концентрованим. Провідні позиції посідало м. Київ, на яке стабільно припадало близько двох третин загальнонаціонального обсягу фінансування, тоді як разом з Харківською обл. ці два наукові центри акумулювали понад чотири п'ятих усіх витрат за цим видом наукової діяльності. Більшість інших регіонів демонстрували порівняно істотну волатильність показників, що вказує на подальше посилення просторової концентрації

Таблиця 2. Обсяг витрат на фундаментальні наукові дослідження за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., тис. грн

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	38328,7	к	к	к	к
Волинська обл.	5545,6	5744,2	3938,7	к	к
Дніпропетровська обл.	202132,7	173878,2	163541,7	206284,0	206805,8
Донецька обл.	8824,1	9963,4	11035,7	13812,2	к
Житомирська обл.	к	к	к	к	11616,3
Закарпатська обл.	к	32702,9	27294,2	к	к
Запорізька обл.	13646,2	10468,6	15249,2	16774,4	к
Івано-Франківська обл.	к	к	к	к	к
Київська обл.	101666,4	86512,1	80312,0	117650,8	116829,7
Кіровоградська обл.	к	к	к	к	к
Луганська обл.	к	к	к	к	к
Львівська обл.	286102,0	233849,6	262912,6	310049,3	356668,8
Миколаївська обл.	19110,7	к	к	к	к
Одеська обл.	104617,5	94781,6	82361,5	104285,9	109831,4
Полтавська обл.	22588,9	20038,9	к	22199,5	21831,5
Рівненська обл.	к	к	9476,7	8789,0	6306,7
Сумська обл.	19822,7	к	к	к	к
Тернопільська обл.	к	к	к	к	к
Харківська обл.	743735,2	231766,4	377313,6	849510,4	908823,6
Херсонська обл.	к	к	к	к	к
Хмельницька обл.	1941,4	3395,8	к	к	к
Черкаська обл.	33678,0	29197,8	29134,9	40291,5	44029,7
Чернівецька обл.	42311,4	35423,3	к	66811,9	66225,2
Чернігівська обл.	к	к	к	к	к
м. Київ	3414944,0	3071448,8	3168154,0	3934875,4	4081686,3
Всього	5163652,8	4171995,1	4424348,0	5904898,1	6170698,1

фундаментальної науки та її зростаючу залежність від обмеженого кола провідних академічних центрів країни.

Фінансування прикладних наукових досліджень характеризувалося значною територіальною асиметрією (табл. 3). Провідні позиції традиційно посідало м. Київ, на яке у 2025 р. припадало майже дві третини загального обсягу фінансування, а разом з Харківською та Дніпропетровською обл. ці три регіони акумулювали понад 75% усіх витрат. Позитивна динаміка спостерігалася також в інших регіонах, насамперед у Львівській, Чернівецькій, Київській та Івано-Франківській обл., що свідчить про поступове розширення прикладної складової наукової діяльності поза межами традиційних центрів. Загалом виявлені тенденції відображають зміщення пріоритетів державної наукової політики у бік підтримки досліджень,

Таблиця 3. Обсяг витрат на прикладні наукові дослідження за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., тис. грн

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	к	34125,8	к	56744,0	77899,1
Волинська обл.	к	к	4804,3	5659,6	7943,2
Дніпропетровська обл.	186861,3	204604,3	314835,8	371291,0	383715,1
Донецька обл.	19210,8	9501,8	к	к	8552,5
Житомирська обл.	11523,0	14560,3	к	20466,4	42772,2
Закарпатська обл.	57806,4	к	к	к	67796,0
Запорізька обл.	к	к	к	к	к
Івано-Франківська обл.	35054,9	26698,6	30428,7	43409,7	68777,9
Київська обл.	93730,4	98657,4	114307,8	149946,1	149742,4
Кіровоградська обл.	к	к	к	к	к
Луганська обл.	3173,9	к	к	к	к
Львівська обл.	181747,6	153649,0	194142,8	258117,5	286444,2
Миколаївська обл.	49365,8	30422,0	39841,0	52034,6	41784,4
Одеська обл.	113327,7	94424,6	87651,4	131502,4	123503,1
Полтавська обл.	к	к	21219,2	28175,7	27069,1
Рівненська обл.	к	7788,6	к	к	к
Сумська обл.	69226,6	55250,2	96281,0	134817,7	к
Тернопільська обл.	33745,0	28654,7	26117,5	41653,4	39787,7
Харківська обл.	380450,1	463346,6	518894,7	731648,8	861075,2
Херсонська обл.	43607,0	к	к	к	к
Хмельницька обл.	к	к	к	к	к
Черкаська обл.	63312,2	30233,9	39050,2	52228,5	71976,4
Чернівецька обл.	89380,6	74201,9	125237,3	156803,9	216045,0
Чернігівська обл.	52643,7	34384,3	45229,1	45632,9	48978,2
м. Київ	2826256,2	2678562,0	3848162,3	5693601,5	7005607,2
Всього	4821306,2	4877562,5	6355479,8	9034825,8	10714360,5

результати яких можуть бути оперативно впроваджені для розв'язання актуальних економічних, технологічних і безпекових завдань.

Науково-технічні (експериментальні) розробки упродовж досліджуваного періоду стали основним драйвером зростання витрат на науку (табл. 4). Після скорочення фінансування у 2022 р. вже наступного року було досягнуто довоєнного рівня, а у 2025 р. обсяг витрат перевищив показник 2021 р. на понад 60%. Найбільші обсяги фінансування були зосереджені у м. Києві, Дніпропетровській та Харківській обл., які забезпечили переважну частину приросту за 2021–2025 рр. Водночас істотне збільшення кількості нерозкритих статистичних показників після 2022 р. може опосередковано вказувати на розширення обсягів розробок,

Таблиця 4. Обсяг витрат на науково-технічні (експериментальні) розробки за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., тис. грн

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	к	34125,8	к	56744,0	77899,1
Волинська обл.	к	к	4804,3	5659,6	7943,2
Дніпропетровська обл.	186861,3	204604,3	314835,8	371291,0	383715,1
Донецька обл.	19210,8	9501,8	к	к	8552,5
Житомирська обл.	11523,0	14560,3	к	20466,4	42772,2
Закарпатська обл.	57806,4	к	к	к	67796,0
Запорізька обл.	к	к	к	к	к
Івано-Франківська обл.	35054,9	26698,6	30428,7	43409,7	68777,9
Київська обл.	93730,4	98657,4	114307,8	149946,1	149742,4
Кіровоградська обл.	к	к	к	к	к
Луганська обл.	3173,9	к	к	к	к
Львівська обл.	181747,6	153649,0	194142,8	258117,5	286444,2
Миколаївська обл.	49365,8	30422,0	39841,0	52034,6	41784,4
Одеська обл.	113327,7	94424,6	87651,4	131502,4	123503,1
Полтавська обл.	к	к	21219,2	28175,7	27069,1
Рівненська обл.	к	7788,6	к	к	к
Сумська обл.	69226,6	55250,2	96281,0	134817,7	к
Тернопільська обл.	33745,0	28654,7	26117,5	41653,4	39787,7
Харківська обл.	380450,1	463346,6	518894,7	731648,8	861075,2
Херсонська обл.	43607,0	к	к	к	к
Хмельницька обл.	к	к	к	к	к
Черкаська обл.	63312,2	30233,9	39050,2	52228,5	71976,4
Чернівецька обл.	89380,6	74201,9	125237,3	156803,9	216045,0
Чернігівська обл.	52643,7	34384,3	45229,1	45632,9	48978,2
м. Київ	2826256,2	2678562,0	3848162,3	5693601,5	7005607,2
Всього	4821306,2	4877562,5	6355479,8	9034825,8	10714360,5

пов'язаних із виконанням оборонних, безпекових та інших стратегічно важливих державних програм, що є характерною особливістю функціонування науково-технологічної сфери в умовах воєнного стану.

Частка витрат на наукові дослідження і розробки у ВВП

Частка витрат на наукові дослідження і розробки у ВВП є одним з ключових індикаторів наукоємності економіки та інтенсивності розвитку науково-технологічної сфери. Упродовж 2021–2025 рр. значення цього показника залишалося відносно стабільним, коливаючись у межах 0,33–0,39% (рис. 1). Після зниження до 0,33% у 2022 р., зумовленого негативними наслідками російсько-української війни, у наступні роки спостерігалось поступове відновлення показника, і у 2025 р. він досяг 0,39%, дещо перевищивши рівень 2021 р. Така динаміка свідчить, що зростання витрат на наукові дослідження і розробки загалом відбувалося синхронно з відновленням економічної активності. Проте рівень наукоємності економіки залишається низьким, що вказує на недостатню інтенсивність інвестицій у створення нових знань, технологій та інновацій.

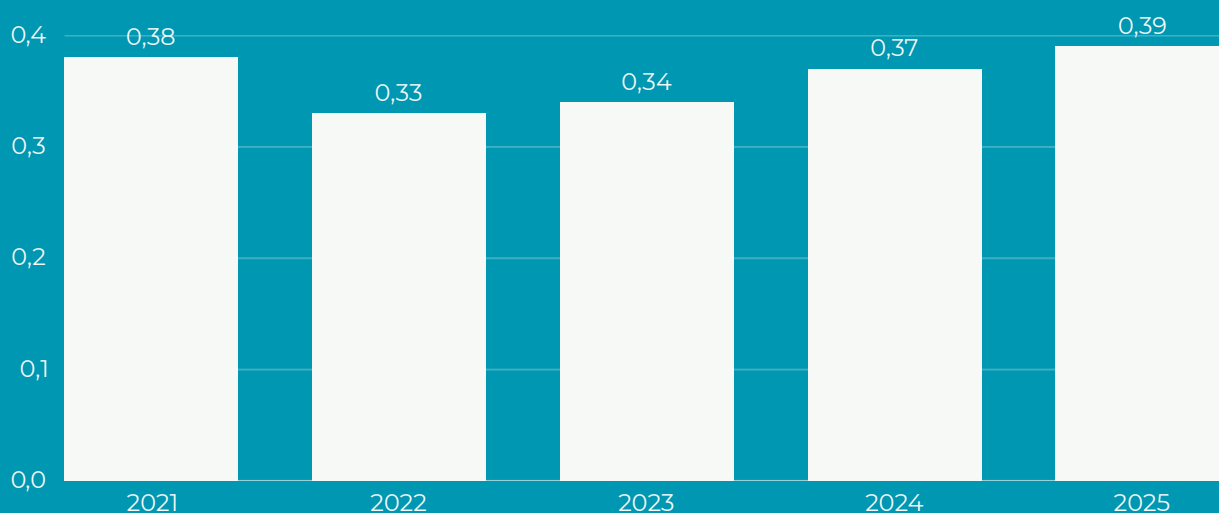

Рис. 1. Частка витрат на наукові дослідження і розробки у ВВП упродовж 2021–2025 рр., %

Кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок

Кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, упродовж 2021–2025 рр. відображала поступову адаптацію наукової системи до умов воєнного стану (табл. 5). Після різкого скорочення у 2022 р. кадровий науковий потенціал частково відновився, однак у 2025 р. загальна чисельність персоналу залишалася нижчою за довоєнний рівень. Просторовий розподіл наукових працівників залишався високо концентрованим: основна частина була зосереджена у м. Києві, Харківській, Дніпропетровській та Львівській обл. При цьому регіональна динаміка була неоднорідною: поряд із відновленням або збільшенням чисельності персоналу в окремих областях, насамперед Полтавській, Житомирській, Тернопільській та Волинській, низка традиційних наукових центрів так і не досягла довоєнних масштабів кадрового забезпечення.

Таблиця 5. Загальна кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., ос.

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	457	444	414	508	490
Волинська обл.	106	99	89	163	231
Дніпропетровська обл.	6314	5765	4696	4574	4316
Донецька обл.	334	215	150	148	133
Житомирська обл.	334	597	631	602	692
Закарпатська обл.	511	494	479	491	510
Запорізька обл.	3223	к	к	к	к
Івано-Франківська обл.	376	324	323	404	417
Київська обл.	1382	1219	1211	1262	1270
Кіровоградська обл.	78	к	к	к	к
Луганська обл.	137	к	к	к	к
Львівська обл.	4177	3567	3531	3461	3372
Миколаївська обл.	1581	1235	1117	838	658

1	2	3	4	5	6
Одеська обл.	1926	1714	1453	1647	1568
Полтавська обл.	397	320	523	496	793
Рівненська обл.	165	179	191	179	177
Сумська обл.	1097	933	629	1228	991
Тернопільська обл.	458	425	467	541	574
Харківська обл.	7763	3965	5420	8331	7877
Херсонська обл.	353	к	к	57	170
Хмельницька обл.	209	209	173	200	192
Черкаська обл.	514	438	553	525	600
Чернівецька обл.	467	451	450	466	504
Чернігівська обл.	278	254	392	367	345
м. Київ	36171	28595	33481	35135	35706
Всього	68808	54238	59205	64490	64244

Серед окремих категорій персоналу найбільш численною групою упродовж досліджуваного періоду залишалися дослідники, на яких припадало близько двох третин усіх працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок (табл. 6). Динаміка їх чисельності загалом повторювала тенденції розвитку наукової сфери: після суттєвого скорочення у 2022 р. у наступні роки відбулося поступове відновлення, однак у 2025 р. кількість дослідників усе ще залишалася дещо нижчою за довоєнний рівень. Територіальний розподіл цієї категорії персоналу характеризувався високою концентрацією у м. Києві та Харківській обл. При цьому окремі регіони, зокрема Житомирська, Полтавська, Тернопільська, Волинська та Чернівецька обл., продемонстрували поступове нарощування чисельності дослідників, що свідчить про часткове розширення географії наукової діяльності.

Таблиця 6. Кількість дослідників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., ос.

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	290	289	255	321	325
Волинська обл.	77	78	72	149	184
Дніпропетровська обл.	3442	3076	2856	2920	2797
Донецька обл.	261	167	121	112	100
Житомирська обл.	250	510	567	551	632
Закарпатська обл.	292	274	274	249	248
Запорізька обл.	943	718	к	к	654
Івано-Франківська обл.	319	262	268	316	342
Київська обл.	868	774	817	903	882
Кіровоградська обл.	61	к	к	к	к

1	2	3	4	5	6
Луганська обл.	112	к	к	к	к
Львівська обл.	3275	2736	2742	2669	2681
Миколаївська обл.	767	568	573	499	395
Одеська обл.	1326	1158	931	1114	1057
Полтавська обл.	295	242	433	438	730
Рівненська обл.	128	135	144	147	148
Сумська обл.	676	561	500	673	657
Тернопільська обл.	406	369	421	487	512
Харківська обл.	5219	2638	4067	5741	5507
Херсонська обл.	223	к	50	49	151
Хмельницька обл.	162	162	124	157	148
Черкаська обл.	381	312	362	349	440
Чернівецька обл.	348	320	329	342	382
Чернігівська обл.	141	117	174	184	196
м. Київ	24353	21275	22521	23846	23681
Всього	44615	36841	39367	43071	42998

Кількість техніків упродовж 2021–2025 рр. змінювалася менш пропорційно і характеризувалася загальною тенденцією до скорочення (табл. 7). Незважаючи на часткове відновлення у 2024 р., у 2025 р. кількість технічного персоналу залишалася нижчою за довоєнний рівень, що свідчить про випереджальне скорочення допоміжних функцій у системі виконання наукових досліджень і розробок. Основний кадровий потенціал техніків, як і раніше, був зосереджений у м. Києві, Харківській та Дніпропетровській обл., тоді як в інших регіонах чисельність цієї категорії персоналу залишалася відносно невеликою. Така динаміка може відображати як оптимізацію кадрової структури наукових організацій, так і ширше використання сучасного дослідницького обладнання, цифрових технологій та аутсорсингових моделей виконання окремих технічних функцій.

Таблиця 7. Кількість техніків, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., ос.

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	50	к	к	60	47
Волинська обл.	к	к	к	к	к
Дніпропетровська обл.	1302	1232	764	657	607
Донецька обл.	35	19	к	к	к
Житомирська обл.	к	к	к	к	к
Закарпатська обл.	к	к	к	к	к
Запорізька обл.	344	к	к	к	к

1	2	3	4	5	6
Івано-Франківська обл.	12	к	к	25	21
Київська обл.	197	194	149	194	181
Кіровоградська обл.	к	к	к	к	к
Луганська обл.	к	–	–	–	–
Львівська обл.	180	163	155	149	131
Миколаївська обл.	124	к	к	69	к
Одеська обл.	147	164	114	125	111
Полтавська обл.	39	34	30	35	37
Рівненська обл.	к	35	к	22	к
Сумська обл.	138	106	50	313	153
Тернопільська обл.	33	27	24	22	20
Харківська обл.	713	398	409	733	637
Херсонська обл.	59	к	к	к	к
Хмельницька обл.	к	к	к	к	к
Черкаська обл.	36	35	76	91	79
Чернівецька обл.	35	41	37	36	32
Чернігівська обл.	34	36	24	49	36
м. Київ	2280	2019	2096	2094	2161
Всього	5889	5106	4617	5159	4763

Кількість допоміжного персоналу також зазнала суттєвих змін внаслідок воєнного періоду (табл. 8). Після різкого скорочення у 2022 р. вона поступово відновлювалася, проте структура її територіального розміщення стала ще більш концентрованою. Найбільше допоміжного персоналу було зосереджено у м. Києві, Харківській та Дніпропетровській обл., тоді як в інших регіонах його чисельність залишалася незначною або продовжувала скорочуватися. Порівняно з дослідниками саме допоміжний персонал виявився найбільш чутливим до структурної перебудови наукової сфери, що вказує на зміну організаційних моделей функціонування наукових установ. У результаті кадрова структура наукових досліджень і розробок поступово змістилася у бік збільшення питомої ваги виконавців наукових досліджень за одночасного стриманого використання допоміжного персоналу.

Таблиця 8. Кількість допоміжного персоналу, задіяного у виконанні наукових досліджень і розробок, за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., ос.

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	117	к	к	127	118
Волинська обл.	к	к	к	к	к
Дніпропетровська обл.	1570	1457	1076	997	912
Донецька обл.	38	29	к	к	к

1	2	3	4	5	6
Житомирська обл.	к	к	к	к	к
Закарпатська обл.	к	к	к	к	к
Запорізька обл.	1936	к	к	к	к
Івано-Франківська обл.	45	к	к	63	54
Київська обл.	317	251	245	165	207
Кіровоградська обл.	к	к	к	к	к
Луганська обл.	к	к	к	к	к
Львівська обл.	722	668	634	643	560
Миколаївська обл.	690	к	к	270	к
Одеська обл.	453	392	408	408	400
Полтавська обл.	63	44	60	23	26
Рівненська обл.	к	9	к	10	к
Сумська обл.	283	266	79	242	181
Тернопільська обл.	19	29	22	32	42
Харківська обл.	1831	929	944	1857	1733
Херсонська обл.	71	к	к	к	к
Хмельницька обл.	к	к	к	к	к
Черкаська обл.	97	91	115	85	81
Чернівецька обл.	84	90	84	88	90
Чернігівська обл.	103	101	194	134	113
м. Київ	9538	5301	8864	9195	9864
Всього	18304	12291	15221	16260	16483

Кадровий потенціал найвищої наукової кваліфікації упродовж 2021–2025 рр. загалом продемонстрував стійкість до викликів воєнного періоду (табл. 9). Після скорочення кількості докторів наук у 2022 р. вже у 2024–2025 рр. показник практично повернувся до довоєнного рівня. Територіальний розподіл цієї категорії дослідників залишався висококонцентрованим: найбільша чисельність докторів наук традиційно була у м. Києві, Харківській, Львівській, Дніпропетровській та Одеській обл., які формують провідні центри фундаментальних і прикладних досліджень. При цьому Житомирська, Тернопільська, Сумська, Черкаська та Полтавська обл. продемонстрували поступове нарощування кількості докторів наук, що свідчить про збереження потенціалу розвитку наукових шкіл поза межами найбільших академічних центрів.

Таблиця 9. Кількість докторів наук, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., ос.

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	61	62	50	57	59

1	2	3	4	5	6
Волинська обл.	к	к	к	к	к
Дніпропетровська обл.	332	к	277	284	256
Донецька обл.	56	39	к	34	к
Житомирська обл.	46	79	92	88	127
Закарпатська обл.	60	46	43	36	39
Запорізька обл.	55	к	к	46	47
Івано-Франківська обл.	60	54	58	57	к
Київська обл.	70	66	71	74	73
Кіровоградська обл.	к	к	к	к	к
Луганська обл.	к	к	к	к	к
Львівська обл.	617	536	547	547	525
Миколаївська обл.	73	48	71	86	64
Одеська обл.	203	190	168	203	191
Полтавська обл.	49	к	67	62	69
Рівненська обл.	к	к	к	к	27
Сумська обл.	93	86	85	96	105
Тернопільська обл.	66	73	72	81	96
Харківська обл.	727	310	613	793	765
Херсонська обл.	30	к	к	к	30
Хмельницька обл.	к	к	к	к	к
Черкаська обл.	48	34	44	59	70
Чернівецька обл.	53	50	47	52	55
Чернігівська обл.	к	18	к	23	25
м. Київ	3790	3558	3335	3604	3596
Всього	6614	5707	5834	6384	6379

Кількість докторів філософії (кандидатів наук) характеризувалася більш вираженою позитивною динамікою (табл. 10). Після зниження у 2022 р. вже у 2024 р. цей показник перевищив довоєнний рівень, а у 2025 р. досяг максимального значення за досліджуваний період. Основна частина докторів філософії, як і раніше, була зосереджена у м. Києві, Харківській, Львівській, Дніпропетровській та Одеській обл., однак більш помітне зростання їх чисельності спостерігалось також у Київській, Житомирській, Полтавській, Тернопільській, Черкаській та Чернівецькій обл. Попри концентрацію наукового потенціалу у провідних дослідницьких центрах, система підготовки кадрів вищої наукової кваліфікації продовжувала функціонувати в ширшому колі регіонів, забезпечуючи відтворення людського капіталу, необхідного для довгострокового розвитку національної наукової та інноваційної системи.

Кількість дослідників за секторами виконання наукових досліджень і розробок упродовж 2021–2025 рр. відображає неоднорідний характер відновлення кадрового потенціалу науки в умовах воєнного стану (рис. 2). Провідну роль у національній дослідницькій

Таблиця 10. Кількість докторів філософії (кандидати наук), задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., ос.

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	147	162	137	157	164
Волинська обл.	37	36	29	к	к
Дніпропетровська обл.	851	639	656	720	692
Донецька обл.	107	72	65	48	48
Житомирська обл.	125	337	347	349	385
Закарпатська обл.	127	127	123	119	101
Запорізька обл.	128	к	к	116	125
Івано-Франківська обл.	112	98	109	133	140
Київська обл.	280	253	258	311	316
Кіровоградська обл.	к	к	к	к	к
Луганська обл.	к	к	к	к	к
Львівська обл.	1611	1352	1383	1340	1372
Миколаївська обл.	210	145	141	171	119
Одеська обл.	479	422	335	454	465
Полтавська обл.	162	136	279	242	292
Рівненська обл.	74	75	70	68	65
Сумська обл.	274	246	256	262	272
Тернопільська обл.	267	223	239	301	314
Харківська обл.	1981	959	1681	2266	2229
Херсонська обл.	98	к	25	к	111
Хмельницька обл.	к	98	72	84	82
Черкаська обл.	167	120	165	169	194
Чернівецька обл.	142	133	128	135	159
Чернігівська обл.	к	к	к	59	63
м. Київ	8268	7903	7549	8326	8532
Всього	15866	13720	14231	16019	16438

системі незмінно зберігав державний сектор, у якому була зосереджена найбільша кількість дослідників, однак його кадровий потенціал у 2025 р. ще не досяг довоєнного рівня. Підприємницький сектор виявив найвищу адаптивність: після скорочення у 2022 р. чисельність дослідників не лише повністю відновилася, а й перевищила показник 2021 р., що свідчить про посилення участі бізнесу у виконанні наукових досліджень і розробок. Сектор вищої освіти також демонстрував поступове відновлення, проте темпи цього процесу були стриманішими, а чисельність дослідників залишалася нижчою за довоєнний рівень.

Проведений аналіз засвідчує, що російсько-українська війна суттєво трансформувала кадрову структуру наукової сфери, однак не

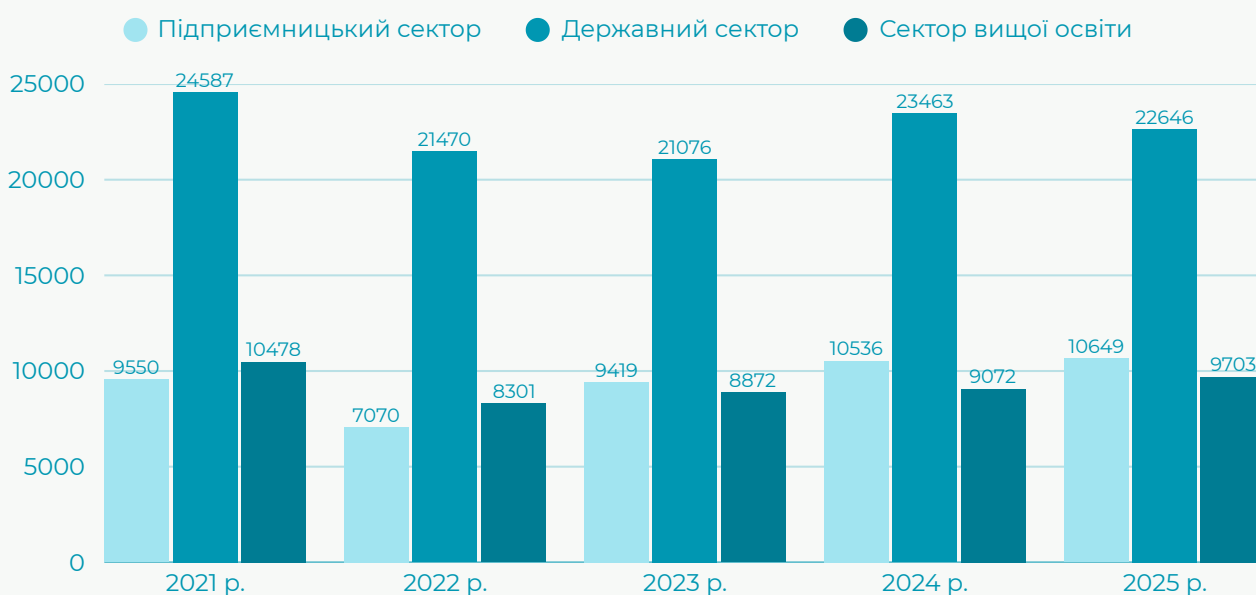

Рис. 2. Кількість дослідників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, за секторами діяльності упродовж 2021–2025 рр., ос.

призвела до втрати її функціональної спроможності. Попри збереження значних регіональних диспропорцій і нерівномірність відновлювальних процесів, наукова система продовжує забезпечувати виконання досліджень і поступово адаптується до нових умов діяльності. У довгостроковій перспективі розвиток кадрового потенціалу визначатиметься ефективністю механізмів підтримки дослідників, можливостями залучення молодих науковців, інтеграцією української науки до міжнародного дослідницького простору, створенням конкурентних умов для професійної діяльності та формуванням стійких інституційних передумов для відтворення людського капіталу у сфері науки, технологій та інновацій.

Витрати на інновації промислових підприємств за регіонами

Динаміка витрат на інновації промислових підприємств упродовж 2021–2025 рр. свідчить, що повномасштабна війна не призвела до довгострокового згортання інноваційної діяльності, однак суттєво змінила її масштаби, часову динаміку та просторову організацію (табл. 11). Різке скорочення обсягів інноваційних витрат у 2022 р. стало прямим наслідком втрати виробничих потужностей, руйнування логістичних ланцюгів, окупації частини територій та переорієнтації фінансових ресурсів на забезпечення операційної стійкості підприємств. Уже у 2023 р. розпочалося відновлення інноваційного інвестування, однак подальша динаміка залишалася нерівномірною: у 2024 р. обсяги витрат на інновації промислових підприємств знову скоротилися, а у 2025 р. досягли найвищого значення за весь досліджуваний період, істотно перевищивши довоєнний рівень.

Таблиця 11. Загальний обсяг витрат на інновації промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., тис. грн

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	269300,0	214145,7	345242,0	1289149,0	к
Волинська обл.	к	к	к	240400,0	1685,0
Дніпропетровська обл.	к	2008297,0	621516,0	1469244,0	4664056,0
Донецька обл.	к	к	к	к	–
Житомирська обл.	к	35010,6	к	330869,0	125866,0
Закарпатська обл.	к	7975,7	6469,0	23084,0	к
Запорізька обл.	780629,0	367377,0	304332,0	720397,0	249984,0
Івано-Франківська обл.	65219,0	90912,7	96993,0	111821,0	129491,0
Київська обл.	97569,0	206850,5	282193,0	665709,0	1147857,0
Кіровоградська обл.	к	88890,6	48556,0	122059,0	109083,0
Луганська обл.	к	–	–	–	–
Львівська обл.	853764,0	692781,8	674270,0	476784,0	921268,0
Миколаївська обл.	к	95036,0	к	137385,0	к
Одеська обл.	к	130843,0	122920,0	74311,0	82356,0
Полтавська обл.	361144,0	98890,4	235248,0	187706,0	608197,0

1	2	3	4	5	6
Рівненська обл.	23296,0	27486,8	81602,0	к	97369,0
Сумська обл.	178217,0	193057,5	158196,0	57440,0	286477,0
Тернопільська обл.	к	177763,8	к	537855,0	205917,0
Харківська обл.	1094879,0	649546,5	405451,0	1409681,0	1343929,0
Херсонська обл.	к	–	–	–	–
Хмельницька обл.	к	41986,6	к	928124,0	28021,0
Черкаська обл.	232307,0	329773,0	к	552627,0	519150,0
Чернівецька обл.	к	к	к	к	52980,0
Чернігівська обл.	11959,0	88200,0	92067,0	63198,0	105492,0
м. Київ	к	2048139,4	к	5480368,0	8909055,0
Всього	18644280,0	7640459,9	27274280,0	15101553,0	28390226,0

Помітною тенденцією стало посилення територіальної концентрації інноваційної діяльності. Якщо до повномасштабного вторгнення інноваційний потенціал був більш рівномірно розподілений між кількома великими промисловими регіонами, то упродовж 2022–2025 рр. дедалі більша частка інноваційних витрат зосереджувалася у м. Києві, Дніпропетровській, Харківській, Київській та Львівській обл. Особливо стрімко зростала роль столиці, яка перетворилася на центр концентрації корпоративних штаб-квартир, управлінських функцій, дослідницьких підрозділів і фінансових ресурсів. Також високі темпи відновлення демонстрували окремі великі промислові регіони, насамперед Дніпропетровська та Харківська обл., що характеризувало їхню здатність підтримувати технологічний розвиток навіть в умовах прямих безпекових ризиків.

Аналіз структури фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств показав, що упродовж 2021–2025 рр. власні кошти залишалися основним джерелом забезпечення інноваційного розвитку (табл. 12). Скорочення обсягів самофінансування у 2022 р. уже у 2023 р. змінилося відновленням інвестиційної активності, внаслідок чого обсяги фінансування перевищили довоєнний рівень. Водночас динаміка самофінансування мала виразно циклічний характер: після нового скорочення у 2024 р. у 2025 р. відбулося чергове зростання. Така нестабільність свідчить про те, що інноваційні витрати в умовах воєнного стану визначалися насамперед накопиченням фінансових ресурсів у попередні періоди й адаптацією підприємств до змін безпекового середовища, а не поступовим і безперервним розширенням інноваційної діяльності.

Таблиця 12. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок власних коштів підприємств, тис. грн

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	к	198461,4	к	1285244,8	к
Волинська обл.	к	к	к	61901,3	1685,0
Дніпропетровська обл.	443166,0	1044876,5	620961,8	864503,0	1716410,0
Донецька обл.	к	к	к	к	–
Житомирська обл.	к	35010,6	к	266913,4	к
Закарпатська обл.	к	к	6469,0	к	к
Запорізька обл.	761920,3	к	206330,0	702475,7	232635,3
Івано-Франківська обл.	65219,0	к	к	к	122668,8
Київська обл.	97569,0	206850,5	239397,0	531593,9	921068,5
Кіровоградська обл.	к	88890,6	48556,0	к	109083,0
Луганська обл.	к	–	–	–	–
Львівська обл.	к	630324,8	443430,8	374107,0	767690,3
Миколаївська обл.	к	95036,0	к	104794,6	к
Одеська обл.	к	130843,0	к	74311,0	82356,0
Полтавська обл.	272248,4	98890,4	182719,3	128477,8	551385,6
Рівненська обл.	к	27486,8	к	к	к
Сумська обл.	145489,4	к	к	40292,4	187194,9
Тернопільська обл.	к	147494,9	к	495460,5	195592,9
Харківська обл.	876562,9	к	к	1325557,1	1116787,8
Херсонська обл.	к	–	–	–	–
Хмельницька обл.	к	10550,3	к	778953,2	28021,0
Черкаська обл.	к	329116,4	к	546760,4	491847,9
Чернівецька обл.	к	к	к	к	52980,0
Чернігівська обл.	11959,0	к	55823,3	51140,3	92490,3
м. Київ	к	1827764,6	к	2877148,6	6856287,4
Всього	16496677,5	6028144,2	25943640,0	10840578,8	22495078,4

Аналіз підтверджує високий рівень фінансової автономії української промисловості у сфері інновацій. У більшості років власні кошти формували переважну частину всіх витрат на інновації, що свідчить про обмежене використання альтернативних джерел та недостатній розвиток механізмів зовнішньої підтримки технологічного оновлення. Найвищий рівень самофінансування спостерігався у 2023 р., коли майже всі інноваційні витрати забезпечувалися внутрішніми ресурсами підприємств. Війна також істотно посилила територіальну концентрацію власного фінансування інноваційної діяльності. Найбільші обсяги інвестицій акумулювалися у столиці та великих промислових центрах, які змогли зберегти виробничий потенціал, забезпечити функціонування корпоративних центрів

прийняття рішень й акумулювати достатній фінансовий ресурс для технологічної модернізації.

Окремої уваги заслуговує структура альтернативних джерел фінансування інновацій (табл. 13–18). Роль державного та місцевих бюджетів у підтримці промислових інновацій залишалася мінімальною. Не сформувався і повноцінний ринок приватного інноваційного капіталу: фінансування з боку інвесторів-резидентів мало поодинокий характер, а участь іноземних інвесторів залишалася вкрай обмеженою. Банківське кредитування виявилось найбільш стабільним серед альтернативних джерел, однак його масштаби були недостатніми для суттєвого впливу на загальну структуру фінансування інноваційної діяльності. Сукупність цих тенденцій свідчить, що в Україні не сформовано багатоканальної системи фінансування інновацій, характерної для розвинених економік, де державна підтримка, банківські кредити, приватний та венчурний капітал взаємодіють і взаємно підсилюють один одного.

Таблиця 13. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів державного бюджету, тис. грн

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	–	–	–	к	к
Волинська обл.	–	–	–	–	–
Дніпропетровська обл.	к	к	к	к	к
Донецька обл.	–	–	–	–	–
Житомирська обл.	–	–	–	–	–
Закарпатська обл.	–	–	–	–	–
Запорізька обл.	к	к	к	к	к
Івано-Франківська обл.	–	–	–	–	–
Київська обл.	–	–	–	к	к
Кіровоградська обл.	–	–	–	–	–
Луганська обл.	к	–	–	–	–
Львівська обл.	–	–	к	к	к
Миколаївська обл.	–	–	–	–	–
Одеська обл.	–	–	–	–	–
Полтавська обл.	–	–	–	–	–
Рівненська обл.	–	–	к	–	–
Сумська обл.	–	–	–	–	–
Тернопільська обл.	–	–	–	к	–
Харківська обл.	к	–	к	к	к
Херсонська обл.	–	–	–	–	–
Хмельницька обл.	–	к	–	к	–

1	2	3	4	5	6
Черкаська обл.	–	–	–	к	–
Чернівецька обл.	–	–	–	–	–
Чернігівська обл.	–	–	к	к	–
м. Київ	–	–	к	к	к
Всього	к	258042,0	к	1388022,4	218727,9

Таблиця 14. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів місцевих бюджетів, тис. грн

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	–	–	–	к	к
Волинська обл.	–	–	к	к	–
Дніпропетровська обл.	–	–	–	–	–
Донецька обл.	–	–	–	–	–
Житомирська обл.	–	–	к	–	–
Закарпатська обл.	–	к	–	к	–
Запорізька обл.	–	–	–	–	–
Івано-Франківська обл.	–	–	к	–	к
Київська обл.	–	–	к	к	к
Кіровоградська обл.	–	–	–	–	–
Луганська обл.	–	–	–	–	–
Львівська обл.	–	к	–	к	–
Миколаївська обл.	–	–	–	–	–
Одеська обл.	к	–	к	–	–
Полтавська обл.	–	–	к	к	к
Рівненська обл.	–	–	–	–	–
Сумська обл.	–	–	–	–	–
Тернопільська обл.	–	–	–	–	к
Харківська обл.	к	–	к	к	–
Херсонська обл.	–	–	–	–	–
Хмельницька обл.	–	–	к	–	–
Черкаська обл.	–	–	–	–	–
Чернівецька обл.	–	–	–	к	–
Чернігівська обл.	–	–	–	–	–
м. Київ	–	–	–	–	–
Всього	к	815,3	125006,8	116943,6	к

Таблиця 15. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів інвесторів-резидентів, тис. грн

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	–	–	–	–	–
Волинська обл.	–	–	–	–	–

1	2	3	4	5	6
Дніпропетровська обл.	к	–	–	–	–
Донецька обл.	–	–	к	–	–
Житомирська обл.	–	–	–	к	–
Закарпатська обл.	–	–	–	–	–
Запорізька обл.	–	–	–	–	–
Івано-Франківська обл.	–	–	–	–	–
Київська обл.	–	–	–	к	–
Кіровоградська обл.	–	–	–	–	–
Луганська обл.	–	–	–	–	–
Львівська обл.	–	–	–	–	–
Миколаївська обл.	–	–	–	–	–
Одеська обл.	–	–	–	–	–
Полтавська обл.	–	–	–	–	к
Рівненська обл.	–	–	–	–	–
Сумська обл.	–	–	–	–	–
Тернопільська обл.	–	к	–	–	–
Харківська обл.	к	к	к	–	к
Херсонська обл.	–	–	–	–	–
Хмельницька обл.	–	–	–	к	–
Черкаська обл.	–	–	–	–	–
Чернівецька обл.	–	–	–	–	–
Чернігівська обл.	–	–	–	–	–
м. Київ	–	к	–	к	к
Всього	к	276954,0	к	328607,4	161888,1

Таблиця 16. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів інвесторів-нерезидентів, тис. грн

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	–	–	–	–	–
Волинська обл.	–	–	–	–	–
Дніпропетровська обл.	–	–	–	к	к
Донецька обл.	–	–	–	к	–
Житомирська обл.	–	–	–	–	–
Закарпатська обл.	–	–	–	–	–
Запорізька обл.	–	–	–	–	–
Івано-Франківська обл.	–	–	–	–	–
Київська обл.	–	–	к	–	к
Кіровоградська обл.	–	–	–	–	–
Луганська обл.	–	–	–	–	–
Львівська обл.	–	–	–	–	–
Миколаївська обл.	–	–	–	к	–
Одеська обл.	–	–	–	–	–
Полтавська обл.	–	–	–	–	–
Рівненська обл.	–	–	–	–	–

1	2	3	4	5	6
Сумська обл.	–	к	–	к	к
Тернопільська обл.	–	–	–	–	–
Харківська обл.	–	–	–	–	к
Херсонська обл.	–	–	–	–	–
Хмельницька обл.	к	к	–	–	–
Черкаська обл.	–	–	–	–	–
Чернівецька обл.	–	–	–	–	–
Чернігівська обл.	–	–	–	–	–
м. Київ	–	–	–	к	к
Всього	к	31688,9	к	1580032,8	к

Таблиця 17. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок кредитних коштів, тис. грн

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	к	к	к	–	к
Волинська обл.	–	–	к	к	–
Дніпропетровська обл.	к	к	–	к	к
Донецька обл.	–	к	–	–	–
Житомирська обл.	–	–	к	к	к
Закарпатська обл.	–	–	–	–	–
Запорізька обл.	–	–	–	к	к
Івано-Франківська обл.	–	к	–	к	к
Київська обл.	–	–	–	52188,9	к
Кіровоградська обл.	–	–	–	к	–
Луганська обл.	–	–	–	–	–
Львівська обл.	к	к	к	к	151903,2
Миколаївська обл.	к	–	–	к	–
Одеська обл.	к	–	–	–	–
Полтавська обл.	к	–	к	к	к
Рівненська обл.	к	–	к	к	к
Сумська обл.	к	–	–	–	–
Тернопільська обл.	к	к	к	к	к
Харківська обл.	к	–	–	–	к
Херсонська обл.	–	–	–	–	–
Хмельницька обл.	к	–	–	к	–
Черкаська обл.	–	к	к	–	к
Чернівецька обл.	–	–	–	–	–
Чернігівська обл.	–	к	–	к	к
м. Київ	к	к	к	к	к
Всього	908129,5	205452,7	337551,7	566341,5	402065,6

Таблиця 18. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок інших джерел, тис. грн

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	–	–	–	к	–
Волинська обл.	–	–	к	–	–
Дніпропетровська обл.	–	к	–	к	к
Донецька обл.	–	–	–	–	–
Житомирська обл.	–	–	–	–	–
Закарпатська обл.	–	–	–	–	–
Запорізька обл.	к	–	–	–	к
Івано-Франківська обл.	–	–	–	–	–
Київська обл.	к	–	к	к	к
Кіровоградська обл.	–	–	–	–	–
Луганська обл.	–	–	–	–	–
Львівська обл.	–	–	к	–	к
Миколаївська обл.	–	–	–	к	–
Одеська обл.	–	–	–	–	–
Полтавська обл.	к	–	к	–	–
Рівненська обл.	–	–	–	–	–
Сумська обл.	к	–	к	к	к
Тернопільська обл.	к	к	к	к	к
Харківська обл.	–	–	к	к	к
Херсонська обл.	–	–	–	–	–
Хмельницька обл.	–	–	–	к	–
Черкаська обл.	к	–	к	–	к
Чернівецька обл.	–	–	–	–	–
Чернігівська обл.	–	–	к	к	к
м. Київ	–	–	к	к	–
Всього	к	839362,9	64208,8	281026,6	к

Витрати на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності

Визначальну роль у формуванні інноваційного потенціалу промисловості протягом досліджуваного періоду зберігала переробна галузь (табл. 19). Саме підприємства, орієнтовані на створення продукції з високою доданою вартістю, були основними носіями технологічного розвитку навіть в умовах воєнної економіки. Водночас усередині переробної промисловості відбулися помітні структурні зрушення. Якщо до війни перші місця займали традиційні галузі машинобудування, то у 2024–2025 рр. спостерігалось посилення позицій виробництва електронної продукції, фармацевтичної промисловості, готових металевих виробів, електротехнічного виробництва та харчової промисловості. Натомість окремі капіталомісткі виробництва, насамперед металургія, деякі сегменти машинобудування та виробництво напоїв, відновлювали інноваційну активність значно повільніше.

Таблиця 19. Загальний обсяг витрат на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., тис. грн

Види економічної діяльності	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	к	245869,0	к	800350,0	1306988,0
• добування кам'яного та бурого вугілля	к	–	–	к	–
• добування сировини нафти та природного газу	к	–	к	к	795762,0
• добування металевих руд	к	218434,0	к	67207,0	к
• добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	к	к	к	к	к
• надання допоміжних послуг у сфері добувної	к	к	–	к	к

1	2	3	4	5	6
• промисловості та розроблення кар'єрів					
Переробна промисловість	9105420,0	6920003,6	6786675,0	13246870,0	25486995,0
• виробництво харчових продуктів	987242,0	887278,2	1024309,0	2888550,0	2353445,0
• виробництво напоїв	802721,0	221539,0	422014,0	772785,0	187730,0
• виробництво тютюнових виробів	к	–	–	–	к
• текстильне виробництво	к	44283,0	к	41786,0	153538,0
• виробництво одягу	к	20416,5	к	30985,0	30750,0
• виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	к	к	к	–	–
• оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння	к	26190,0	к	46287,0	39199,0
• виробництво паперу та паперових виробів	85209,0	88543,8	к	к	144031,0
• поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	к	к	к	–	к
• виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	к	к	–	–	к
• виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	250359,0	301729,8	к	к	к
• виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	к	1490291,9	1588572,0	1598028,0	2252389,0
• виробництво гумових і пластмасових виробів	58072,0	202705,0	173748,0	к	139098,0
• виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	68580,0	57670,5	158287,0	68035,0	88384,0
• металургійне виробництво	к	68049,5	к	53724,0	312031,0
• виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	1190732,0	1815288,5	к	1679820,0	1918068,0

1	2	3	4	5	6
• виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	119842,0	204342,0	402520,0	к	2343276,0
• виробництво електричного устаткування	к	187333,2	115119,0	495336,0	750466,0
• виробництво машин і устаткування, н.в.і.у.	2037026,0	616196,4	382721,0	752476,0	439626,0
• виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	к	70548,0	98607,0	87018,0	98589,0
• виробництво інших транспортних засобів	309243,0	476016,0	365896,0	1166906,0	1901327,0
• виробництво меблів	36253,0	50126,4	58029,0	к	162764,0
• виробництво іншої продукції	к	к	к	к	к
• ремонт і монтаж машин і устаткування	к	20946,0	к	к	к
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	320772,0	413577,9	397752,0	927114,0	1558003,0
• постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	320772,0	413577,9	397752,0	927114,0	1558003,0
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	к	61009,5	к	127219,0	38240,0
• забір, очищення та постачання води	к	55083,6	к	106750,0	17315,0
• каналізація, відведення й очищення стічних вод	к	к	к	к	6146,0
• збирання, оброблення й видалення відходів; відновлення матеріалів	к	к	к	к	14779,0
• інша діяльність щодо поводження з відходами	–	–	–	–	–
Всього	18644280,0	7640459,9	27274280,0	15101553,0	28390226,0

Аналіз окремих видів економічної діяльності свідчить, що війна не лише скоротила масштаби інноваційної діяльності, а й істотно змінила її галузеві пріоритети. Найвищу стійкість продемонстрували виробництва, продукція яких має критичне значення для функціонування економіки та забезпечення суспільних потреб. Активізація інновацій у виробництві комп'ютерної й електронної

техніки, електричного устаткування, транспортних засобів та енергетичному секторі вказує на концентрацію ресурсів у напрямках, здатних забезпечити швидке технологічне оновлення економіки та підвищення її стійкості до зовнішніх шоків. Проте низька інноваційна активність у сфері водопостачання, водовідведення, поводження з відходами та низці інших виробництв відображає збереження структурних диспропорцій у розподілі інвестиційних ресурсів і нерівномірність технологічної модернізації між галузями.

Фінансування інноваційної діяльності за рахунок власних коштів підприємств упродовж 2021–2025 рр. підтверджує, що саме корпоративний сектор залишався ключовим джерелом підтримки технологічного розвитку української промисловості в умовах війни (табл. 20). Найдинамічніше збільшувалися інвестиції у виробництво фармацевтичної продукції, готових металевих виробів, транспортних засобів, електротехнічної продукції, хімічної промисловості та енергетики. Така орієнтація інноваційної активності відображає адаптацію підприємств до нових економічних умов, необхідність модернізації виробництва, забезпечення енергетичної стійкості та задоволення зростаючого попиту на продукцію, пов'язану з відновленням економіки, розвитком оборонно-промислового комплексу, а також інтеграцією до європейських виробничих ланцюгів.

Таблиця 20. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок власних коштів підприємств, тис. грн

Види економічної діяльності	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	к	к	к	753256,4	к
• добування кам'яного та бурого вугілля	к	–	–	к	–
• добування сирої нафти та природного газу	к	–	к	к	к
• добування металевих руд	к	к	к	к	к
• добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	к	к	к	к	к
• надання допоміжних послуг у сфері добувної	к	5,9	–	к	к

1	2	3	4	5	6
• промисловості та розроблення кар'єрів					
Переробна промисловість	7172428,1	5338261,0	5710309,1	9482212,7	20001370,4
• виробництво харчових продуктів	к	880968,2	1019586,9	2657883,6	2252523,2
• виробництво напоїв	к	221539,0	422014,0	к	187730,0
• виробництво тютюнових виробів	к	–	–	–	к
• текстильне виробництво	к	43626,4	к	41786,0	к
• виробництво одягу	к	18504,0	к	к	к
• виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	к	580,0	к	–	–
• оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння	к	26190,0	к	к	21711,0
• виробництво паперу та паперових виробів	к	29134,0	к	к	к
• поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	к	14241,0	к	–	к
• виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	к	1515,0	–	–	к
• виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	к	301429,1	к	к	922876,7
• виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	к	1429379,1	к	к	2252389,0
• виробництво гумових і пластмасових виробів	49497,1	202705,0	к	к	к
• виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	68580,0	54025,8	к	к	к
• металургійне виробництво	к	39609,5	к	53724,0	к
• виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	114290,9	825854,0	к	812869,7	1866043,4

1	2	3	4	5	6
• виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	95322,3	50666,6	к	к	297378,5
• виробництво електричного устаткування	к	187333,2	85792,6	495336,0	701380,3
• виробництво машин і устаткування, н.в.і.у.	980409,8	616196,4	357569,4	к	386760,2
• виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	к	70548,0	96882,5	87018,0	98589,0
• виробництво інших транспортних засобів	236554,0	198970,5	227726,8	1035318,5	1709015,6
• виробництво меблів	к	50126,4	58029,0	к	к
• виробництво іншої продукції	к	54173,9	к	к	к
• ремонт і монтаж машин і устаткування	к	20946,0	к	к	к
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	146997,3	399719,0	159461,8	567807,5	1177231,8
• постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	146997,3	399719,0	159461,8	567807,5	1177231,8
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	к	60059,5	к	37302,2	27080,8
• забір, очищення та постачання води	к	54448,9	к	17874,3	10980,9
• каналізація, відведення й очищення стічних вод	к	к	к	к	к
• збирання, оброблення й видалення відходів; відновлення матеріалів	к	к	к	к	13583,9
• інша діяльність щодо поводження з відходами	–	–	–	–	–
Всього	16496677,5	6028144,2	25943640,0	10840578,8	22495078,4

Галузевий розподіл власних інвестицій засвідчує прискорення структурної перебудови промисловості. Якщо до початку повномасштабної війни інноваційна активність була більш рівномірно розподілена між окремими видами економічної діяльності, то у 2024–2025 рр. фінансові ресурси дедалі більше концентрувалися у секторах, здатних швидко комерціалізувати

результати інновацій або забезпечити критично важливі потреби держави й економіки. Натомість у низці традиційних виробництв масштаби самофінансування залишалися обмеженими або недостатніми. Отримані результати підтверджують, що великі промислові підприємства стали головними суб'єктами інноваційної адаптації економіки до умов воєнного стану, забезпечивши безперервність технологічного розвитку навіть за відсутності достатньої зовнішньої фінансової підтримки.

Державна підтримка інноваційної діяльності не мала стабільного характеру та суттєво варіювалася між роками, що вказує на відсутність послідовної політики довгострокового стимулювання інновацій (табл. 21–26). Участь місцевих бюджетів у фінансуванні інновацій залишалася мінімальною і не справила відчутного впливу на активізацію технологічного розвитку підприємств. Аналогічно, кошти інвесторів – як вітчизняних, так і іноземних – залучалися переважно до окремих галузей і не перетворилися на системне джерело інноваційного фінансування. Кредитні ресурси, незважаючи на часткове відновлення після 2022 р., продовжували використовуватися обмежено, що є наслідком високої вартості запозичень, посилення воєнних ризиків та стриманої кредитної політики фінансових установ щодо довгострокових інвестиційних проєктів.

Таблиця 21. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів державного бюджету, тис. грн

Види економічної діяльності	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	–	–	–	к	–
• добування кам'яного та бурого вугілля	–	–	–	–	–
• добування сировини нафти та природного газу	–	–	–	–	–
• добування металевих руд	–	–	–	–	–
• добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	–	–	–	к	–
• надання допоміжних послуг у сфері добувної	–	–	–	–	–

1	2	3	4	5	6
• промисловості та розроблення кар'єрів	-	-	-	-	-
Переробна промисловість	к	258042,0	к	1385521,4	218367,2
• виробництво харчових продуктів	-	-	-	19002,1	-
• виробництво напоїв	-	-	-	-	-
• виробництво тютюнових виробів	-	-	-	-	-
• текстильне виробництво	-	-	-	-	-
• виробництво одягу	-	-	-	к	-
• виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	-	-	-	-	-
• оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння	-	-	-	-	к
• виробництво паперу та паперових виробів	-	-	-	-	-
• поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	-	-	-	-	-
• виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	-	-	-	-	-
• виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	-	-	-	к	к
• виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	-	-	к	-	-
• виробництво гумових і пластмасових виробів	-	-	-	-	-
• виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	-	3644,8	-	-	-
• металургійне виробництво	-	-	-	-	-
• виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	-	128399,2	к	к	-

1	2	3	4	5	6
• виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	к	125906,5	к	к	к
• виробництво електричного устаткування	–	–	–	–	к
• виробництво машин і устаткування, н.в.і.у.	к	–	к	–	к
• виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	–	–	–	–	–
• виробництво інших транспортних засобів	к	91,5	к	к	к
• виробництво меблів	–	–	–	к	–
• виробництво іншої продукції	–	–	–	–	–
• ремонт і монтаж машин і устаткування	–	–	–	–	–
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	–	–	к	–	–
• постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	–	–	к	–	–
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	к	–	к	к	к
• забір, очищення та постачання води	–	–	к	к	к
• каналізація, відведення й очищення стічних вод	–	–	–	–	–
• збирання, оброблення й видалення відходів; відновлення матеріалів	к	–	–	–	–
• інша діяльність щодо поводження з відходами	–	–	–	–	–
Всього	к	258042,0	к	1388022,4	218727,9

Таблиця 22. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів місцевих бюджетів, тис. грн

Види економічної діяльності	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	–	–	–	–	–
• добування кам'яного та бурого вугілля	–	–	–	–	–
• добування сирої нафти та природного газу	–	–	–	–	–
• добування металевих руд	–	–	–	–	–
• добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	–	–	–	–	–
• надання допоміжних послуг у сфері добувної промисловості та розроблення кар'єрів	–	–	–	–	–
Переробна промисловість	–	к	–	к	–
• виробництво харчових продуктів	–	–	–	к	–
• виробництво напоїв	–	–	–	–	–
• виробництво тютюнових виробів	–	–	–	–	–
• текстильне виробництво	–	–	–	–	–
• виробництво одягу	–	–	–	–	–
• виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	–	–	–	–	–
• оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння	–	–	–	–	–
• виробництво паперу та паперових виробів	–	–	–	–	–
• поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	–	–	–	–	–
• виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	–	–	–	–	–

1	2	3	4	5	6
• виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	–	–	–	–	–
• виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	–	–	–	–	–
• виробництво гумових і пластмасових виробів	–	–	–	–	–
• виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	–	–	–	–	–
• металургійне виробництво	–	–	–	–	–
• виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	–	–	–	–	–
• виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	–	–	–	–	–
• виробництво електричного устаткування	–	–	–	–	–
• виробництво машин і устаткування, н.в.і.у.	–	–	–	–	–
• виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	–	–	–	–	–
• виробництво інших транспортних засобів	–	к	–	–	–
• виробництво меблів	–	–	–	–	–
• виробництво іншої продукції	–	–	–	–	–
• ремонт і монтаж машин і устаткування	–	–	–	–	–
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	к	–	к	112090,5	к
• постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	к	–	к	112090,5	к
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	к	к	к	к	к

1	2	3	4	5	6
• забір, очищення та постачання води	–	–	к	к	к
• каналізація, відведення й очищення стічних вод	к	к	–	к	к
• збирання, оброблення й видалення відходів; відновлення матеріалів	к	–	–	–	к
• інша діяльність щодо поводження з відходами	–	–	–	–	–
Всього	к	815,3	125006,8	116943,6	к

Таблиця 23. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів інвесторів-резидентів, тис. грн

Види економічної діяльності	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	–	–	–	–	–
• добування кам'яного та бурого вугілля	–	–	–	–	–
• добування сирої нафти та природного газу	–	–	–	–	–
• добування металевих руд	–	–	–	–	–
• добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	–	–	–	–	–
• надання допоміжних послуг у сфері добувної промисловості та розроблення кар'єрів	–	–	–	–	–
Переробна промисловість	к	276954,0	к	253801,7	137831,8
• виробництво харчових продуктів	–	500,0	–	–	–
• виробництво напоїв	–	–	–	–	–
• виробництво тютюнових виробів	–	–	–	–	–
• текстильне виробництво	–	–	–	–	–
• виробництво одягу	–	–	–	–	–
• виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	–	–	–	–	–

1	2	3	4	5	6
• оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння	-	-	-	-	-
• виробництво паперу та паперових виробів	-	-	-	-	-
• поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	-	-	-	-	-
• виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	-	-	-	-	-
• виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	-	-	-	-	-
• виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	-	-	-	-	-
• виробництво гумових і пластмасових виробів	-	-	-	-	-
• виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	-	-	-	-	-
• металургійне виробництво	-	-	-	-	-
• виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	-	-	-	-	-
• виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	-	-	-	к	к
• виробництво електричного устаткування	-	-	-	-	-
• виробництво машин і устаткування, н.в.і.у.	к	-	-	-	к
• виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	-	-	-	-	-
• виробництво інших транспортних засобів	к	276454,0	к	к	к

1	2	3	4	5	6
• виробництво меблів	–	–	–	–	–
• виробництво іншої продукції	–	–	–	–	–
• ремонт і монтаж машин і устаткування	–	–	–	–	–
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	–	–	–	к	к
• постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	–	–	–	к	к
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	–	–	к	к	–
• забір, очищення та постачання води	–	–	к	к	–
• каналізація, відведення й очищення стічних вод	–	–	–	–	–
• збирання, оброблення й видалення відходів; відновлення матеріалів	–	–	–	–	–
• інша діяльність щодо поводження з відходами	–	–	–	–	–
Всього	к	276954,0	к	328607,4	161888,1

Таблиця 24. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів інвесторів-нерезидентів, тис. грн

Види економічної діяльності	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	–	–	–	19649,6	к
• добування кам'яного та бурого вугілля	–	–	–	–	–
• добування сирої нафти та природного газу	–	–	–	к	к
• добування металевих руд	–	–	–	к	к
• добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	–	–	–	–	–
• надання допоміжних	–	–	–	–	–

1	2	3	4	5	6
• послуг у сфері добувної промисловості та розроблення кар'єрів	-	-	-	-	-
Переробна промисловість	к	31688,9	к	1549503,0	к
• виробництво харчових продуктів	-	-	-	к	-
• виробництво напоїв	-	-	-	-	-
• виробництво тютюнових виробів	-	-	-	-	-
• текстильне виробництво	-	-	-	-	-
• виробництво одягу	-	-	-	-	-
• виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	-	-	-	-	-
• оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння	-	-	-	-	-
• виробництво паперу та паперових виробів	-	-	-	-	-
• поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	-	-	-	-	-
• виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	-	-	-	-	-
• виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	-	-	-	-	-
• виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	-	-	-	-	-
• виробництво гумових і пластмасових виробів	-	-	-	-	-
• виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	-	-	-	-	-
• металургійне виробництво	-	-	-	-	-
• виробництво готових металевих виробів,	-	3920,0	к	-	-

1	2	3	4	5	6
• крім машин і устаткування					
• виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	к	27768,9	–	к	к
• виробництво електричного устаткування	–	–	–	–	–
• виробництво машин і устаткування, н.в.і.у.	–	–	–	–	–
• виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	–	–	–	–	–
• виробництво інших транспортних засобів	–	–	–	к	–
• виробництво меблів	–	–	–	–	–
• виробництво іншої продукції	–	–	–	–	–
• ремонт і монтаж машин і устаткування	–	–	–	–	–
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	–	–	к	–	к
• постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	–	–	к	–	к
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	–	–	–	к	к
• забір, очищення та постачання води	–	–	–	к	к
• каналізація, відведення й очищення стічних вод	–	–	–	–	–
• збирання, оброблення й видалення відходів; відновлення матеріалів	–	–	–	–	–
• інша діяльність щодо поводження з відходами	–	–	–	–	–
Всього	к	31688,9	к	1580032,8	к

Таблиця 25. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок кредитів, тис. грн

Види економічної діяльності	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	–	к	–	25543,0	–
• добування кам'яного та бурого вугілля	–	–	–	–	–
• добування сирої нафти та природного газу	–	–	–	–	–
• добування металевих руд	–	–	–	–	–
• добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	–	к	–	к	–
• надання допоміжних послуг у сфері добувної промисловості та розроблення кар'єрів	–	–	–	–	–
Переробна промисловість	к	179814,5	к	342326,1	375076,2
• виробництво харчових продуктів	к	5810,0	к	202336,7	к
• виробництво напоїв	к	–	–	–	–
• виробництво тютюнових виробів	–	–	–	–	–
• текстильне виробництво	–	656,6	–	–	к
• виробництво одягу	–	1912,5	–	–	–
• виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	–	–	–	–	–
• оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння	к	–	к	–	к
• виробництво паперу та паперових виробів	к	59409,8	к	к	к
• поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	–	–	–	–	–
• виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	–	–	–	–	–

1	2	3	4	5	6
• виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	к	300,8	–	–	–
• виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	к	60912,8	–	к	–
• виробництво гумових і пластмасових виробів	к	–	к	–	к
• виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	–	–	к	к	к
• металургійне виробництво	–	28440,0	к	–	к
• виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	к	22372,0	–	к	31180,9
• виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	–	–	–	–	–
• виробництво електричного устаткування	к	–	к	–	к
• виробництво машин і устаткування, н.в.і.у.	к	–	к	к	47252,6
• виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	–	–	–	–	–
• виробництво інших транспортних засобів	–	–	–	–	–
• виробництво меблів	к	–	–	–	–
• виробництво іншої продукції	–	–	–	–	–
• ремонт і монтаж машин і устаткування	–	–	–	2256,0	к
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	к	к	к	198472,4	к
• постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	к	к	к	198472,4	к
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	–	к	–	–	к

1	2	3	4	5	6
• забір, очищення та постачання води	–	к	–	–	–
• каналізація, відведення й очищення стічних вод	–	–	–	–	–
• збирання, оброблення й видалення відходів; відновлення матеріалів	–	–	–	–	к
• інша діяльність щодо поводження з відходами	–	–	–	–	–
Всього	908129,5	205452,7	337551,7	566341,5	402065,6

Таблиця 26. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів інших джерел, тис. грн

Види економічної діяльності	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	–	–	–	–	–
• добування кам'яного та бурого вугілля	–	–	–	–	–
• добування сирої нафти та природного газу	–	–	–	–	–
• добування металевих руд	–	–	–	–	–
• добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	–	–	–	–	–
• надання допоміжних послуг у сфері добувної промисловості та розроблення кар'єрів	–	–	–	–	–
Переробна промисловість	к	834743,3	27426,6	к	к
• виробництво харчових продуктів	–	–	к	к	к
• виробництво напоїв	–	–	–	к	–
• виробництво тютюнових виробів	–	–	–	–	–
• текстильне виробництво	–	–	–	–	–
• виробництво одягу	–	–	–	–	к
• виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	–	–	–	–	–
• оброблення	–	–	–	к	–

1	2	3	4	5	6
• деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння					
• виробництво паперу та паперових виробів	–	–	–	–	–
• поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	–	–	–	–	–
• виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	–	–	–	–	–
• виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	–	–	–	к	к
• виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	к	–	–	–	–
• виробництво гумових і пластмасових виробів	–	–	–	–	–
• виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	–	–	–	–	–
• металургійне виробництво	–	–	–	–	–
• виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	к	834743,3	к	к	20843,7
• виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	к	–	к	–	к
• виробництво електричного устаткування	–	–	к	–	–
• виробництво машин і устаткування, н.в.і.у.	к	–	–	–	к
• виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	–	–	к	–	–
• виробництво інших транспортних засобів	к	–	–	–	к
• виробництво меблів	–	–	–	–	к

1	2	3	4	5	6
• виробництво іншої продукції	–	–	–	–	–
• ремонт і монтаж машин і устаткування	–	–	–	–	–
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	к	к	к	44514,0	к
• постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	к	к	к	44514,0	к
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	–	–	к	к	к
• забір, очищення та постачання води	–	–	к	к	к
• каналізація, відведення й очищення стічних вод	–	–	–	–	–
• збирання, оброблення й видалення відходів; відновлення матеріалів	–	–	–	–	–
• інша діяльність щодо поводження з відходами	–	–	–	–	–
Всього	к	839362,9	64208,8	281026,6	к

Загалом структура фінансування інноваційної діяльності демонструє високу залежність українських підприємств від власного фінансового потенціалу та недостатній розвиток зовнішніх джерел залучення капіталу. Така модель забезпечує відносну стійкість інноваційної діяльності фінансово сильних підприємств, але істотно обмежує можливості модернізації підприємств з недостатнім обсягом власних ресурсів. Відсутність стабільної участі держави, органів місцевого самоврядування, фінансового сектору та приватних інвесторів у фінансуванні інновацій стримує поширення технологічного оновлення серед широкого кола підприємств і свідчить про необхідність формування більш диверсифікованої системи фінансової підтримки інновацій, яка поєднувала б бюджетні стимули, інструменти кредитування, приватні інвестиції та механізми розподілу інвестиційних ризиків.

Кількість інноваційно активних промислових підприємств

Кількість інноваційно активних промислових підприємств упродовж 2021–2025 рр. характеризувалася нестійкою динамікою та не сформувала тенденції до зростання (табл. 27). Після скорочення показника у 2022–2023 рр. у 2024 р. спостерігалось його суттєве відновлення, однак уже у 2025 р. кількість інноваційно активних підприємств знову зменшилася і не досягла рівня 2021 р. Водночас така динаміка не супроводжувалася відповідним зниженням кількості впровадженої інноваційної продукції, яка протягом досліджуваного періоду загалом зростала. Це свідчить, що приріст інноваційних результатів забезпечувався насамперед підвищенням інтенсивності інноваційної діяльності підприємств, які вже здійснювали інноваційну діяльність, а не розширенням кола суб'єктів господарювання, залучених до реалізації інноваційних процесів.

Таблиця 27. Кількість інноваційно активних промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., од.

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	26	22	18	33	17
Волинська обл.	8	7	7	14	4
Дніпропетровська обл.	56	59	31	71	36
Донецька обл.	10	2	2	2	–
Житомирська обл.	14	13	8	18	14
Закарпатська обл.	5	12	7	7	6
Запорізька обл.	25	17	12	18	15
Івано-Франківська обл.	15	15	18	18	20
Київська обл.	25	27	35	36	42
Кіровоградська обл.	11	12	9	19	7
Луганська обл.	5	–	–	–	–
Львівська обл.	44	48	33	55	40
Миколаївська обл.	15	7	4	8	5
Одеська обл.	15	15	14	24	8
Полтавська обл.	22	17	24	24	27
Рівненська обл.	10	11	12	8	10

1	2	3	4	5	6
Сумська обл.	14	11	11	11	11
Тернопільська обл.	16	13	16	43	13
Харківська обл.	43	33	34	67	41
Херсонська обл.	6	–	–	–	–
Хмельницька обл.	3	5	2	18	6
Черкаська обл.	19	14	13	24	16
Чернівецька обл.	5	5	6	6	7
Чернігівська обл.	6	8	9	15	10
м. Київ	46	50	49	88	73
Всього	464	423	374	627	428

Галуzeвий розподіл інноваційно активних промислових підприємств упродовж 2021–2025 рр. не зазнав істотних структурних змін та зберігав чітку концентрацію у переробній промисловості (табл. 28). Найбільша кількість підприємств, що здійснювали інноваційну діяльність, стабільно функціонувала у виробництві харчових продуктів, машин і устаткування, готових металевих виробів, інших транспортних засобів, фармацевтичної продукції та електричного устаткування. При цьому окремі види економічної діяльності характеризувалися різною динамікою: якщо у більшості галузей кількість інноваційно активних підприємств змінювалася незначно, то у виробництві інших транспортних засобів, електричного устаткування та харчових продуктів у 2024 р. спостерігалось помітне збільшення їхньої кількості з подальшим частковим зниженням у 2025 р.

Таблиця 28. Кількість інноваційно активних промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., од.

Види економічної діяльності	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	16	11	8	20	13
• добування кам'яного та бурого вугілля	2	–	–	1	–
• добування сировини нафти та природного газу	4	1	4	1	5
• добування металевих руд	5	4	2	6	5
• добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	4	5	2	8	1
• надання допоміжних послуг у сфері	1	1	–	4	2

1	2	3	4	5	6
• добувної промисловості та розроблення кар'єрів					
Переробна промисловість	407	376	325	558	377
• виробництво харчових продуктів	83	82	68	172	75
• виробництво напоїв	17	13	9	10	12
• виробництво тютюнових виробів	1	–	–	–	1
• текстильне виробництво	5	5	3	11	8
• виробництво одягу	7	5	5	15	6
• виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	3	1	1	2	–
• оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння	12	12	9	18	9
• виробництво паперу та паперових виробів	12	14	7	4	6
• поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	4	1	2	–	1
• виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	2	2	–	–	1
• виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	27	22	15	17	14
• виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	25	26	22	29	24
• виробництво гумових і пластмасових виробів	14	19	20	23	15
• виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	11	13	11	16	12
• металургійне виробництво	9	9	7	9	11
• виробництво готових металевих виробів,	29	29	30	38	26

1	2	3	4	5	6
• крім машин і устаткування					
• виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	19	18	20	10	24
• виробництво електричного устаткування	26	20	17	43	21
• виробництво машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань	40	28	28	41	32
• виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	11	10	10	15	13
• виробництво інших транспортних засобів	21	21	19	53	44
• виробництво меблів	14	13	10	16	10
• виробництво іншої продукції	8	7	4	6	2
• ремонт і монтаж машин і устаткування	7	6	8	10	10
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	29	29	24	31	20
• постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	29	29	24	31	20
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	12	7	17	17	18
• забір, очищення та постачання води	4	5	11	13	10
• каналізація, відведення й очищення стічних вод	3	1	2	1	4
• збирання, оброблення й видалення відходів; відновлення матеріалів	5	1	4	3	4
• інша діяльність щодо поводження з відходами	–	–	–	–	–
Всього	2142	2347	3373	3397	4269

Кількість впровадженої інноваційної продукції промисловими підприємствами

Кількість впровадженої інноваційної продукції промисловими підприємствами упродовж 2021–2025 рр. демонструвала стійку тенденцію до зростання (табл. 29). Якщо у 2022 р. приріст був незначним, то за 2023–2025 рр. темпи впровадження нової продукції суттєво прискорилися, внаслідок чого у 2025 р. її кількість майже вдвічі перевищила рівень 2021 р. Така динаміка вказує на підвищення здатності промислових підприємств трансформувати результати інноваційної діяльності у нові товари та послуги, незважаючи на складні умови функціонування. При цьому зростання кількості впроваджених інноваційних продуктів відображає поступове відновлення інноваційного циклу, активізацію процесів технологічного оновлення виробництва та посилення ролі інновацій як одного з ключових чинників адаптації промисловості до структурних змін в економіці.

Таблиця 29. Кількість впровадженої інноваційної продукції (товарів, послуг) промисловими підприємствами за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., од.

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	67545,9	76777,3	80908,3	120454,5	142229,4
Волинська обл.	11303,4	10700,0	8743,0	11059,4	15130,0
Дніпропетровська обл.	2091685,3	1831110,3	3478511,9	2770319,5	3479284,7
Донецька обл.	37763,0	21562,7	21879,5	28924,8	24930,2
Житомирська обл.	26893,5	30544,0	29446,1	30799,9	54388,5
Закарпатська обл.	117755,7	83428,3	72042,4	127380,8	145099,2
Запорізька обл.	к	к	к	к	к
Івано-Франківська обл.	58583,6	39571,6	51164,9	116601,0	147482,9
Київська обл.	328171,3	285042,7	319401,9	431343,4	475689,5
Кіровоградська обл.	13069,9	к	к	к	к
Луганська обл.	13677,1	к	к	к	к
Львівська обл.	660957,3	512476,8	640245,1	828918,9	881370,3
Миколаївська обл.	435674,2	165192,4	125344,7	161115,4	153012,6

1	2	3	4	5	6
Одеська обл.	к	34	22	54	к
Полтавська обл.	74	92	129	83	к
Рівненська обл.	к	4	112	23	к
Сумська обл.	131	40	65	46	к
Тернопільська обл.	121	94	43	136	55
Харківська обл.	160	59	198	231	249
Херсонська обл.	к	–	–	–	–
Хмельницька обл.	к	16	к	46	к
Черкаська обл.	к	220	40	44	к
Чернівецька обл.	5	9	к	28	11
Чернігівська обл.	к	25	89	144	к
м. Київ	416	379	933	704	1141
Всього	2142	2347	3373	3397	4269

Регіональний розподіл впровадження інноваційної продукції характеризувався суттєвою диференціацією. У 2025 р. найбільшу кількість інноваційних товарів і послуг впровадили підприємства м. Києва, Київської, Львівської, Харківської та Дніпропетровської обл., на які припадала переважна частина загальнонаціонального показника. Показовою є динаміка Київської обл., де кількість впровадженої інноваційної продукції зросла більш ніж у 12 разів порівняно з 2021 р., що свідчить про істотне посилення її інноваційного потенціалу. Разом із тим суттєва міжрічна варіація показників у низці регіонів вказує на нерівномірність інноваційних процесів та їх залежність від реалізації окремих інвестиційних і технологічних проєктів, структурних змін у промисловості й особливостей функціонування підприємств в умовах воєнної економіки.

Галузева структура впровадження інноваційної продукції (товарів і послуг) свідчить про визначальну роль переробної промисловості у забезпеченні інноваційного розвитку промислового сектору України (табл. 30). Упродовж 2021–2025 рр. на підприємства переробної промисловості стабільно припадало понад 98% усіх впроваджених інноваційних товарів і послуг, тоді як внесок добувної промисловості, сектору постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, а також сфери водопостачання й поводження з відходами залишався незначним. Такий розподіл відображає галузеві особливості інноваційної діяльності, оскільки саме переробна промисловість характеризується найвищою інтенсивністю технологічного оновлення, значною концентрацією дослідницьких і конструкторських робіт, найбільшою спроможністю трансформувати результати наукових досліджень у нові товари та виробничі процеси.

Таблиця 30. Кількість впровадженої інноваційної продукції (товарів, послуг) промисловими підприємствами за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., од.

Види економічної діяльності	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	к	17	к	10	к
• добування кам'яного та бурого вугілля	к	–	–	–	–
• добування сировини нафти та природного газу	к	–	–	–	к
• добування металевих руд	к	к	к	к	к
• добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	к	13	к	к	к
• надання допоміжних послуг у сфері добувної промисловості та розроблення кар'єрів	к	–	–	к	к
Переробна промисловість	2003	2299	3299	3362	4184
• виробництво харчових продуктів	288	447	497	1137	598
• виробництво напоїв	к	36	67	117	к
• виробництво тютюнових виробів	–	–	–	–	–
• текстильне виробництво	14	к	к	26	к
• виробництво одягу	18	38	к	117	к
• виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	–	–	–	к	–
• оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння	9	14	8	к	14
• виробництво паперу та паперових виробів	к	135	63	28	к
• поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	к	к	к	–	к
• виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	к	–	–	–	к

1	2	3	4	5	6
• виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	75	17	76	29	к
• виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	150	128	165	159	93
• виробництво гумових і пластмасових виробів	к	66	90	46	140
• виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	к	37	95	579	79
• металургійне виробництво	35	14	21	к	83
• виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	97	113	169	179	179
• виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	71	205	769	14	995
• виробництво електричного устаткування	132	42	324	142	242
• виробництво машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань	442	219	540	166	694
• виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	к	181	89	163	96
• виробництво інших транспортних засобів	148	52	137	300	225
• виробництво меблів	к	432	73	46	к
• виробництво іншої продукції	81	к	70	–	к
• ремонт і монтаж машин і устаткування	5	к	16	19	к
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	106	25	37	11	к
• постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	106	25	37	11	к
Водопостачання;	11	6	15	к	к

1	2	3	4	5	6
каналізація, поводження з відходами					
• забір, очищення та постачання води	–	к	б	к	к
• каналізація, відведення й очищення стічних вод	к	–	к	–	к
• збирання, оброблення й видалення відходів; відновлення матеріалів	9	к	к	к	к
• інша діяльність щодо поводження з відходами	–	–	–	–	–
Всього	2142	2347	3373	3397	4269

У межах переробної промисловості галузевий розподіл впровадженої інноваційної продукції залишався неоднорідним. Упродовж 2021–2025 рр. найбільшу кількість інноваційної продукції забезпечували різні види економічної діяльності, що свідчить про відсутність стійкої галузевої концентрації інноваційної активності. У 2025 р. найвищі показники були зафіксовані у виробництві комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, машин і устаткування, харчових продуктів, електричного устаткування та інших транспортних засобів. Суттєві міжрічні коливання кількості впроваджених інноваційних товарів і послуг у більшості видів економічної діяльності свідчать, що інноваційна активність значною мірою залежить від реалізації окремих технологічних та інвестиційних проєктів, а також від виробничих потреб підприємств, що зумовлює її нерівномірний характер у часі.

Обсяг реалізованої інноваційної продукції промислових підприємств

Обсяг реалізованої інноваційної промислової продукції упродовж 2021–2025 рр. характеризувався високою мінливістю та нерівномірною динамікою (табл. 31). Після скорочення показника у 2022–2023 рр. у 2024 р. відбулося його різке зростання, однак уже у 2025 р. обсяг реалізованої інноваційної продукції суттєво зменшився. Така динаміка свідчить, що комерціалізація інновацій у промисловості мала нестійкий характер і значною мірою визначалася реалізацією окремих масштабних виробничих та інвестиційних проєктів. Відсутність сталої висхідної тенденції у вартості реалізованої інноваційної продукції, попри зростання кількості впроваджених інноваційних товарів і послуг, вказує на неоднорідність економічної віддачі від інноваційної діяльності та значну диференціацію комерційних результатів між підприємствами й окремими періодами.

Таблиця 31. Обсяг реалізованої інноваційної продукції (товарів, послуг) промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., тис. грн

Адміністративно-територіальні одиниці	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Вінницька обл.	318107,0	1594257,4	1344882,0	3493680,5	к
Волинська обл.	к	к	к	274272,0	к
Дніпропетровська обл.	к	15781631,1	2282649,0	54515017,4	11412955,0
Донецька обл.	к	к	к	к	-
Житомирська обл.	к	351084,3	к	2467216,8	245374,0
Закарпатська обл.	к	34690,5	15518,0	к	к
Запорізька обл.	984604,0	1328240,5	2028258,0	3603952,3	2095753,0
Івано-Франківська обл.	68169,0	110316,1	132226,0	741163,0	1585958,0
Київська обл.	к	389756,9	749661,0	6969206,4	7314185,0
Кіровоградська обл.	91883,0	492631,4	к	3808732,8	397194,0
Луганська обл.	2540,0	-	-	-	-
Львівська обл.	507281,0	2149431,4	1772286,0	5409091,9	1259956,0
Миколаївська обл.	119452,0	106508,3	к	113188,0	к
Одеська обл.	к	780672,7	1432330,0	277099,5	к
Полтавська обл.	к	1288583,2	к	4931812,0	842892,0

1	2	3	4	5	6
Рівненська обл.	27015,0	к	48452,0	258309,1	173234,0
Сумська обл.	959369,0	357676,0	268428,0	1974465,7	к
Тернопільська обл.	143548,0	155130,3	149308,0	1604627,2	к
Харківська обл.	к	1201013,8	781826,0	2414832,7	1568263,0
Херсонська обл.	к	–	–	–	–
Хмельницька обл.	к	112939,2	к	5540753,0	к
Черкаська обл.	к	205974,5	77149,0	к	к
Чернівецька обл.	к	к	к	к	12061,0
Чернігівська обл.	к	47946,9	к	1976713,1	94248,0
м. Київ	к	4040439,4	6278677,0	36855940,0	18481703,0
Всього	48029943,0	31678549,2	21939368,0	138707695,1	58761733,0

Галузева структура реалізованої інноваційної промислової продукції упродовж 2021–2025 рр. зберігала чітко виражену концентрацію у переробній промисловості (табл. 32). Водночас її внутрішня структура була динамічною та характеризувалася перерозподілом внеску окремих видів економічної діяльності. Якщо у 2022–2023 рр. вагому роль у формуванні обсягів реалізації відігравали виробництво харчових продуктів, напоїв, машин і устаткування та інших транспортних засобів, то у 2024–2025 рр. основний приріст забезпечили виробництво інших транспортних засобів, готових металевих виробів, комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, а також металургійне виробництво. Така динаміка відображає зміну галузевої структури комерціалізації інновацій, за якої дедалі більшу роль почали відігравати виробництва, що забезпечують випуск технологічно складної та капіталомісткої продукції.

Таблиця 32. Обсяг реалізованої інноваційної продукції (товарів, послуг) промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., тис. грн

Види економічної діяльності	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
1	2	3	4	5	6
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	к	к	к	к	к
• добування кам'яного та бурого вугілля	к	–	–	–	–
• добування сирої нафти та природного газу	к	–	–	–	–
• добування металевих руд	к	к	–	к	к
• добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів	к	к	к	к	–
• надання допоміжних	к	–	–	к	к

1	2	3	4	5	6
• послуг у сфері добувної промисловості та розроблення кар'єрів					
Переробна промисловість	23523231,0	21902827,4	21764489,0	124309921,6	58464092,0
• виробництво харчових продуктів	2629640,0	3893075,9	3748525,0	17914837,7	2213104,0
• виробництво напоїв	к	2897968,8	3171844,0	4230935,0	1024036,0
• виробництво тютюнових виробів	к	–	–	–	–
• текстильне виробництво	к	к	к	287081,2	72997,0
• виробництво одягу	к	к	к	649031,8	к
• виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	–	–	–	к	–
• оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння	к	1263460,9	к	461120,2	85334,0
• виробництво паперу та паперових виробів	к	202128,9	259281,0	к	к
• поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	к	к	к	–	к
• виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	к	к	–	–	к
• виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	252772,0	185013,4	148455,0	к	97691,0
• виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	509207,0	792200,8	1020698,0	1986294,5	648906,0
• виробництво гумових і пластмасових виробів	138092,0	106590,6	102411,0	249873,1	200463,0
• виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	к	494038,1	470128,0	768683,4	338401,0
• металургійне виробництво	к	к	к	к	5519747,0
• виробництво готових	к	1565357,6	к	27156510,9	5164424,0

1	2	3	4	5	6
• металевих виробів, крім машин і устаткування					
• виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	229179,0	892480,1	777999,0	3446527,3	3677942,0
• виробництво електричного устаткування	1077421,0	611341,4	595325,0	1771075,5	912547,0
• виробництво машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань	2883607,0	1662744,3	543528,0	2717008,8	907336,0
• виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	к	156769,7	146107,0	2632760,2	519115,0
• виробництво інших транспортних засобів	к	2823821,0	3932200,0	31669716,0	30528514,0
• виробництво меблів	к	63825,0	57872,0	1099909,3	329033,0
• виробництво іншої продукції	21672,0	28158,5	к	к	к
• ремонт і монтаж машин і устаткування	к	210319,8	к	109851,4	к
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	к	56961,4	к	к	к
• постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	к	56961,4	к	к	к
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	15146,0	к	к	180758,3	к
• забір, очищення та постачання води	–	к	к	180191,4	к
• каналізація, відведення й очищення стічних вод	к	–	–	–	–
• збирання, оброблення й видалення відходів; відновлення матеріалів	14421,0	к	к	к	к
• інша діяльність щодо поводження з відходами	–	–	–	–	–
Всього	48029943,0	31678549,2	21939368,0	138707695,1	58761733,0

Висновки та пропозиції

Недостатній рівень фінансування залишається одним з ключових чинників, що стримує розвиток наукової сфери, обмежує оновлення дослідницької інфраструктури, знижує конкурентоспроможність наукових установ й ускладнює залучення молодих дослідників. Збільшення бюджетних видатків має здійснюватися поетапно та супроводжуватися формуванням довгострокових фінансових зобов'язань держави щодо підтримки науки та інновацій. Водночас розподіл фінансових ресурсів доцільно здійснювати на основі поєднання базового фінансування із конкурентними грантовими механізмами, орієнтованими на наукову результативність, міжнародну співпрацю та практичне використання результатів досліджень. Це сприятиме поступовому наближенню України до європейських стандартів фінансування наукових досліджень і розробок.

Низька частка приватного сектору у фінансуванні наукових досліджень і розробок обмежує масштаби комерціалізації наукових результатів та стримує технологічну модернізацію економіки. Для активізації інноваційної діяльності бізнесу доцільно запровадити комплекс стимулів, що поєднуюватиме податкові пільги для підприємств, які інвестують у науку, механізми співфінансування інноваційних проєктів на конкурсних засадах, а також інструменти підтримки корпоративних дослідницьких центрів і спільних лабораторій із закладами вищої освіти та науковими установами. Реалізація зазначених заходів забезпечить збільшення приватних інвестицій у наукові дослідження і розробки, прискорить впровадження нових технологій у виробництво, розширить попит бізнесу на результати наукової діяльності та зміцнить взаємодію між наукою і реальним сектором економіки.

З огляду на визначальну роль науки та інновацій у забезпеченні обороноздатності держави, післявоєнному відновленні економіки та довгостроковому підвищенні її конкурентоспроможності, необхідно прискорити розвиток інноваційної інфраструктури шляхом розширення мережі наукових парків, центрів трансферу технологій, стартап-інкубаторів, акселераторів та регіональних інноваційних хабів. Пріоритетом має стати формування дієвих механізмів

взаємодії між закладами вищої освіти, науковими установами, бізнесом й органами влади, що забезпечить ефективну комерціалізацію результатів досліджень, розвиток технологічного підприємництва та створення інноваційних кластерів. Особливу увагу слід приділити підтримці регіонів з високим науковим і виробничим потенціалом, що сприятиме більш збалансованому просторовому розвитку інноваційної діяльності.

Одним з найважливіших пріоритетів державної політики має стати формування комплексної системи підтримки людського капіталу науки. Така система повинна поєднувати конкурентоспроможну оплату праці наукових працівників, розширення грантової підтримки молодих дослідників, програми академічної мобільності, механізми повернення українських учених із-за кордону та інструменти залучення іноземних дослідників до реалізації спільних наукових проєктів. Водночас необхідно створити умови для професійного розвитку наукової молоді, прозорого кар'єрного зростання та інтеграції українських дослідників до світового дослідницького простору. Реалізація таких заходів сприятиме зменшенню масштабів відтоку висококваліфікованих кадрів, оновленню кадрового складу наукової сфери і посиленню міжнародної наукової кооперації.

Поглиблення вимагає інтеграція України до європейських наукових ініціатив шляхом розширення участі українських наукових установ, закладів вищої освіти та інноваційних підприємств у програмах Horizon Europe, COST і багатьох інших дослідницьких проєктах. Особлива увага має бути приділена підвищенню інституційної спроможності українських організацій щодо підготовки конкурентоспроможних проєктних заявок, розвитку міжнародних консорціумів, підтримці академічної мобільності та спільному використанню дослідницької інфраструктури. Посилення міжнародної науково-технологічної співпраці дасть змогу залучити додаткові фінансові ресурси, інтегрувати українських дослідників у глобальні наукові мережі, прискорити трансфер знань і технологій, а також наблизити національну наукову та інноваційну систему до стандартів ЄС.

Сучасний просторовий розподіл наукового та інноваційного потенціалу України характеризується високою концентрацією дослідницьких ресурсів і фінансування у невеликій кількості регіонів. За цих умов доцільно розвивати регіональні науково-

інноваційні екосистеми в частині підтримки закладів вищої освіти, наукових установ, технологічних компаній та інноваційно активних підприємств у регіонах. Важливими складовими цієї політики мають стати розвиток регіональних інноваційних кластерів, створення сучасної дослідницької інфраструктури, підтримка трансферу технологій і поглиблення співпраці між наукою, бізнесом та органами місцевого самоврядування. Це створить передумови для більш рівномірного розміщення наукового та інноваційного потенціалу, посилення конкурентоспроможності регіональних економік, формування нових центрів технологічного розвитку та підвищення стійкості національної інноваційної системи.

Цифровізація наукової діяльності є однією з ключових передумов підвищення ефективності дослідницької системи та її інтеграції до світового наукового простору. У зв'язку з цим слід прискорити цифрову трансформацію наукової сфери шляхом розвитку національної дослідницької цифрової інфраструктури, розширення практик відкритої науки, впровадження сучасних електронних наукових сервісів і платформ управління дослідженнями, а також забезпечення широкого використання цифрових технологій на всіх етапах виконання наукових проєктів. Очікуваними результатами буде підвищення прозорості та результативності науково-дослідної діяльності, спрощення доступу до дослідницьких ресурсів і даних, активізація міжнародної наукової співпраці та зміцнення конкурентоспроможності української науки в умовах цифрової економіки.

Реалізація державної політики у сфері науки й інновацій потребує запровадження сучасної системи моніторингу та оцінювання її результативності. У зв'язку з цим слід сформувати єдину національну систему моніторингу, що ґрунтуватиметься на міжнародно визнаних стандартах ОЕСР та системах моніторингу Європейського дослідницького простору. Її ключовими складовими мають стати регулярне оцінювання ефективності державних програм підтримки, використання сучасних цифрових інструментів аналізу даних, формування системи ключових показників результативності (KPI). Запровадження такої системи сприятиме підвищенню якості стратегічного планування, прозорості використання бюджетних коштів, коригуванню державної політики відповідно до досягнутих результатів і концентрації ресурсів на найбільш ефективних напрямках розвитку науки та інновацій.

Перелік таблиць і рисунків

Таблиця 1. Загальний обсяг витрат на наукові дослідження і розробки за регіонами України упродовж 2021–2025 рр.	9
Таблиця 2. Обсяг витрат на фундаментальні наукові дослідження за регіонами України упродовж 2021–2025 рр.	11
Таблиця 3. Обсяг витрат на прикладні наукові дослідження за регіонами України упродовж 2021–2025 рр.	12
Таблиця 4. Обсяг витрат на науково-технічні (експериментальні) розробки за регіонами України упродовж 2021–2025 рр.	13
Рис. 1. Частка витрат на наукові дослідження і розробки у ВВП упродовж 2021–2025 рр.	14
Таблиця 5. Загальна кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, за регіонами України упродовж 2021–2025 рр.	15
Таблиця 6. Кількість дослідників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, за регіонами України упродовж 2021–2025 рр.	16
Таблиця 7. Кількість техніків, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, за регіонами України упродовж 2021–2025 рр.	17
Таблиця 8. Кількість допоміжного персоналу, задіяного у виконанні наукових досліджень і розробок, за регіонами України упродовж 2021–2025 рр.	18
Таблиця 9. Кількість докторів наук, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, за регіонами України упродовж 2021–2025 рр.	19
Таблиця 10. Кількість докторів філософії (кандидати наук), задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, за регіонами України упродовж 2021–2025 рр.	21

Рис. 2. Кількість дослідників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, за секторами діяльності упродовж 2021–2025 рр.	22
Таблиця 11. Загальний обсяг витрат на інновації промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр.	23
Таблиця 12. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок власних коштів підприємств	25
Таблиця 13. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів державного бюджету	26
Таблиця 14. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів місцевих бюджетів	27
Таблиця 15. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів інвесторів-резидентів	27
Таблиця 16. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів інвесторів-нерезидентів	28
Таблиця 17. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок кредитних коштів	29
Таблиця 18. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок інших джерел	30
Таблиця 19. Загальний обсяг витрат на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр.	31
Таблиця 20. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок власних коштів підприємств	34
Таблиця 21. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів державного бюджету	37

Таблиця 22. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів місцевих бюджетів	40
Таблиця 23. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів інвесторів-резидентів	42
Таблиця 24. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів інвесторів-нерезидентів	44
Таблиця 25. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок кредитів	47
Таблиця 26. Обсяг витрат на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр., профінансованих за рахунок коштів інших джерел	48
Таблиця 27. Кількість інноваційно активних промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр.	52
Таблиця 28. Кількість інноваційно активних промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр.	53
Таблиця 29. Кількість впровадженої інноваційної продукції (товарів, послуг) промисловими підприємствами за регіонами України упродовж 2021–2025 рр.	56
Таблиця 30. Кількість впровадженої інноваційної продукції (товарів, послуг) промисловими підприємствами за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр.	58
Таблиця 31. Обсяг реалізованої інноваційної продукції (товарів, послуг) промислових підприємств за регіонами України упродовж 2021–2025 рр.	61
Таблиця 32. Обсяг реалізованої інноваційної продукції (товарів, послуг) промислових підприємств за видами економічної діяльності упродовж 2021–2025 рр.	62

**Затверджено
Національну систему
дослідників України,
що визначає нові
підходи до розвитку
кадрового потенціалу
науки**

**Майже 1 млрд грн
спрямовано на
створення шести
центрів передового
досвіду та
модернізацію
дослідницької
інфраструктури**

**Президентські гранти
для молодих учених і
докторів наук
збільшено у п'ять
разів, одночасно
підвищено стипендії
Президента України
для аспірантів**

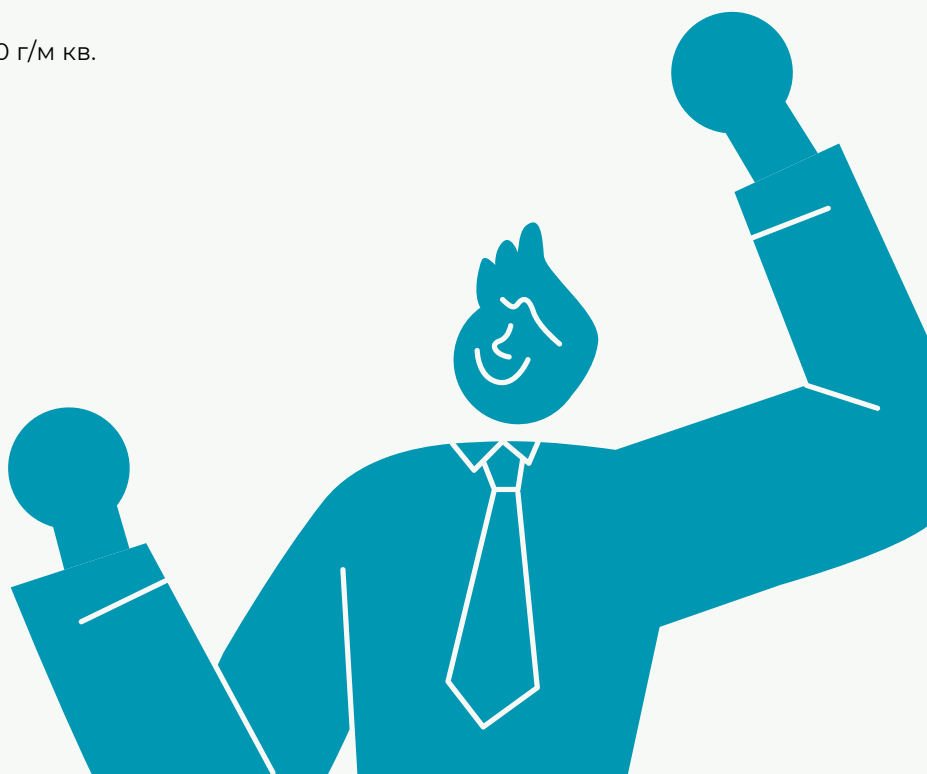
**Щонайменше 30%
конкурсного
фінансування МОН
спрямовано на
проєкти молодих
учених**

Підписано до друку 03.08.2026.

Формат 60×84/16. Папір друкарський 80 г/м кв.

Умов.-друк. арк. – 1,8. Наклад 100 прим.

Замовлення №03/26/1-8.

Мислимо критично. Діємо ефективно.

ГО «Науково-аналітична спілка»

+38 098 99 72 111

goscun@gmail.com

www.ngosau.com

